

Lovforslag nr. L 115. Fremsat den 11. januar 1990 af kulturministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om støtte til folkeoplysning

Kapitel 1

Lovens formål

§ 1. Loven skal sikre offentlige tilskud og lokaler til den frie folkeoplysende virksomhed med respekt for initiativtagernes egenart og egen forvaltning.

Kapitel 2

Generelle regler

§ 2. Kommunalbestyrelsen skal sikre rammerne for, at børn, unge og voksne kan etablere og tage del i folkeoplysende virksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens forpligtelse i henhold til stk. 1 opfyldes ved, at kommunalbestyrelsen yder tilskud til undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed for voksne, jf. kapitel 4, yder tilskud til aktiviteter for børn og unge og eventuelt til aktiviteter for voksne, jf. kapitel 5, samt stiller lokaler m.v. til rådighed for folkeoplysende virksomhed og yder tilskud til driftsudgifter til private lokaler m.v. til sådan virksomhed, jf. kapitel 6.

§ 3. Tilskud og lokaleanvisning til aktiviteter for børn og unge samt tilskud og lokaleanvisning til undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed for voksne efter denne lov skal med de begrænsninger, der følger af loven, ydes efter følgende kriterier:

1) Enhver kreds af personer, der tilbyder denne virksomhed, er med de begrænsninger, der følger af denne lov, tilskudsberettiget og har adgang til lokaler m.v. Den enkelte kreds' idépolitiske grundlag, organisatoriske struktur, frie emnevalg, frie valg af tilret-

telæggelsesform og frie dispositionsret skal respekteres.

2) Støtte til virksomheden ydes efter objektive kriterier, der sikrer lige tilskudsvilkår for virksomhed med samme funktion og indhold. Der skal dog tages særlige hensyn til aktiviteter for børn og unge og til undervisning m.v. for voksne med særlige behov i relation til undervisningens tilrettelæggelse.

3) Aktiviteter for børn og unge af idébestemt, politisk og religiøs art skal sidestilles med anden folkeoplysende aktivitet for børn og unge.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter nærmere regler om tilskud til virksomhed inden for lovens område og om anvisning af offentlige lokaler og udendørs anlæg.

Stk. 3. Ved en kreds forstås i denne lov et antal personer, blandt hvilke én er ansvarlig over for kommunalbestyrelsen for anvendelsen af modtagne tilskud og anviste lokaler m.v. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til en tilskudsberettiget kreds, herunder om deltager- eller medlemsindflydelse og om udelukkelse af virksomhed, hvis overskud tilfalder enkeltpersoner.

Kapitel 3

Fordeling af tilskud

§ 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter årligt en beløbsramme for tilskud til det samlede område, jf. § 2.

Stk. 2. Til nye initiativer, til udviklingsarbejde, til samlingssteder med folkeoplysning som hovedformål og til virksomhed af tværgående karakter afsættes mindst 5 pct. af den i stk. 1 nævnte beløbsramme bortset fra den del, der

påregnes anvendt til tilskud til private lokaler og lejrpladser.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fordeler den resterende beløbsramme på 2 hovedområder:

- 1) Oplysningsforbund og andre kredse, hvis virksomhed hovedsagelig omfatter undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed for voksne.
- 2) Foreninger samt fritids- og ungdomsklubber m.v.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dele af beløbsrammerne skal anvendes til nærmere angivne formål.

Stk. 5. I det omfang det i stk. 2 nævnte beløb ikke kan anvendes til de der anførte formål, overføres beløbet efter kommunalbestyrelsens bestemmelse til fordeling inden for de i stk. 3 angivne hovedområder.

Stk. 6. Tilskud efter stk. 2 kan ydes til såvel enkeltpersoner som kredse. Tilskud efter stk. 3 kan kun ydes til de i § 3 nævnte kredse.

Kapitel 4

Tilskud til undervisning m.v.

§ 5. Der ydes tilskud til undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed for personer over 18 år, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Tilskuddet ydes til aflønning m.v. af lærere og ledere. Aflønning m.v. skal være i overensstemmelse med de regler, der udarbejdes efter § 42.

Stk. 3. Tilskud til aktiviteter i tilknytning til undervisning m.v. ydes efter regler fastsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Der kan ikke ydes tilskud til formelt kompetencegivende undervisning.

§ 6. Ansøgning om tilskud efter § 5 indgives til folkeoplysningsudvalget inden en af udvalget fastsat frist. I forbindelse med ansøgningen gives oplysning om det budgetterede deltager-timetal ved undervisning m.v., herunder det budgetterede deltager-timetal ved undervisning af deltagere med handicap i relation til et konkret emne. Endvidere gives oplysning om det seneste års deltager-timetal. Folkeoplysningsudvalget kan nedsætte det budgetterede deltager-timetal.

§ 7. Den beløbsramme, der er til rådighed til tilskud til undervisning m.v., fordeles som tilskudtilsagn forholdsmæssigt mellem de ansøgende kredse på grundlag af de af folkeoplys-

ningsudvalget godkendte budgetterede deltager-timetal.

Stk. 2. Ved fordelingen efter stk. 1 tæller ti-metallet for deltagere med handicap i relation til undervisningen i et konkret emne tredob-belt.

Stk. 3. Tilskud udbetales ratevis forud.

§ 8. Den enkelte kreds træffer beslutning om deltagerbetalingen, om ansættelse og afskedigelse af ledere, lærere og andre medarbejdere, om valg af emner og tilrettelæggelsesform, om kursuslængde og om antallet af deltagere på det enkelte hold, jf. dog § 13.

§ 9. Det samlede tilskud til undervisning m.v. kan ikke overstige 2/3 af kredsens samlede ud-gifter til aflønning, jf. dog § 7, stk. 2, § 10 og § 11, og kan ikke overstige det beløb, om hvilket der er givet tilsagn, jf. § 7, stk. 1.

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde særlige tilskud til nedsættelse af deltager-betalingen for særlige grupper.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes forhøjet tilskud til undervisning m.v., der forudsætter små hold.

§ 12. Tilskudsmodtageren aflægger regnskab for anvendelsen af tilskuddet, herunder dokumentation for deltagerens samlede egenbeta-ling.

Stk. 2. Beløb, der ikke er anvendt i overens-stemmelse med de i loven samt de af kommunalbestyrelsen i henhold til § 3 fastsatte regler, skal tilbagebetales.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte regler om regnskabsaflæggelse m.v.

§ 13. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed herunder om gennemsnitligt deltagerantal og om afgrænsning af de emner, hvortil der kan ydes tilskud.

Kapitel 5

Tilskud til aktiviteter

§ 14. Der ydes tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år.

§ 15. Ansøgning om tilskud efter § 14 indgi-

ves til folkeoplysningsudvalget inden en af udvalget fastsat frist.

Stk. 2. Tilskudstilsagn beregnes på grundlag af ansøgningen sammenholdt med de seneste regnskabstal eller anden dokumentation for hidtidig virksomhed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal ydes forhøjet tilskud til f.eks. særlige aktivitetsformer og personer med særlige behov.

Stk. 4. Tilskud udbetales ratevis forud.

§ 16. Den enkelte kreds træffer beslutning om ansættelse og afskedigelse af leder, instruktører og andre medarbejdere samt om anvendelsen af tilskuddet.

§ 17. Tilskudsmodtageren aflægger regnskab for anvendelsen af tilskuddet, herunder dokumentation for deltagernes samlede egenbetaling.

Stk. 2. Det endelige tilskud beregnes ud fra den faktiske, dokumenterede virksomhed, dog inden for tilsagnsrammen, jf. § 15.

Stk. 3. Beløb, der ikke er anvendt i overensstemmelse med de i § 3 nævnte regler samt de forudsætninger om virksomhedens omfang, der har været lagt til grund ved beregningen af tilskudstilsagnet, skal tilbagebetales.

Stk. 4. Kulturministeren kan fastsætte regler om regnskabsaflæggelse m.v.

§ 18. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes tilskud til aktiviteter for personer over 25 år.

§ 19. I det omfang et modtaget tilskud til aktivitet efter dette kapitel anvendes til undervisning m.v. af personer over 18 år, skal dette ske i overensstemmelse med reglerne i kapitel 4 om tilskud til undervisning m.v.

§ 20. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til aktiviteter, herunder om afgrænsning af de aktiviteter, hvortil der kan ydes tilskud.

Kapitel 6

Lokaler og udendørs anlæg

Anvisning

§ 21. Ledige offentlige lokaler og udendørs anlæg, der tilhører kommunen, eller som tilhører amtskommunen eller staten og er beliggende

de i kommunen, skal anvises til virksomhed inden for denne lovs område.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte lokaler og udendørs anlæg skal kun stilles til rådighed i det omfang, de findes egnede til det anviste formål.

Stk. 3. Ved anvisning af lokaler og udendørs anlæg har aktiviteter for børn og unge normalt fortrinstillig, og anvisning til undervisning m.v. for voksne skal ske før anvisning til aktiviteter for voksne.

§ 22. De i § 21, stk. 1, nævnte lokaler og udendørs anlæg stilles vederlagsfrit til rådighed med lys, varme, rengøring og fornødent udstyr.

Stk. 2. Kommunen afholder eventuelle udgifter til lys, varme og rengøring i forbindelse med benyttelse af lokaler m.v., der tilhører amtskommunen eller staten.

Stk. 3. Lokaler og udendørs anlæg, der stilles til rådighed, skal kunne fungere på samme måde, som når de i øvrigt anvendes.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan efter indhentet udtalelse fra folkeoplysningsudvalget beslutte, at der skal opkræves gebyr for brug af de anviste lokaler og udendørs anlæg. Gebyret anvendes inden for hvert af de i § 4, stk. 3, angivne hovedområder til nedbringelse af driftsudgifterne ved brug af egne og lejede private lokaler.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om anvisning af lokaler m.v.

Tilskud

§ 23. Der ydes tilskud til driftsudgifter til idrætshaller og andre haller samt andre lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af kredse til brug for aktiviteter for børn og unge under 25 år.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 1 træffe beslutning om, at der ikke ydes tilskud til nye haller, herunder til nye lejemål vedrørende haller eller til væsentlige udvidelser af tilskudsgrundlaget vedrørende haller.

§ 24. De i § 23 nævnte haller, andre lokaler og lejrpladser skal være privatejede og beliggende inden for landets grænser eller i Sydslesvig.

§ 25. Tilskud i henhold til § 23 ydes med mindst 75 pct. af driftsudgifterne.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte et

maksimum for de driftsudgifter, til hvilke kommunalbestyrelsen er forpligtet at yde tilskud.

Stk. 3. Omfatter aktiviteterne deltagerne over 25 år, nedsættes tilskuddet forholdsmæssigt svarende til disse deltageres andel af det samlede antal deltagere. Nedsættelse foretages dog kun, hvis denne udgør mindst 10 pct. af tilskuddet.

§ 26. Kommunalbestyrelsen kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, nedsætte tilskuddet, hvis udgiften ikke står i et rimeligt forhold til antallet af deltagere eller til hallens, lokalets eller lejrpladsens anvendelse i øvrigt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte driftsudgifterne til et anslået beløb, der svarer til det normale niveau for en til formålet passende hal, lokale eller lejrplads på egnen.

§ 27. Tilskud til driftsudgifter til private haller og andre private lokaler, der ejes eller lejes af kredse til undervisning m.v. for personer over 18 år, ydes efter regler fastsat af kommunalbestyrelsen. Tilskuddet kan gøres betinget af, at egnede offentlige lokaler ikke kan anvendes.

§ 28. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte regler om tilskud til driftsudgifter til private lokaler m.v. til aktiviteter for personer over 25 år.

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte frister for ansøgning om tilskud.

Kapitel 7

Administration

§ 30. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om alle forhold vedrørende virksomhed efter denne lov, der ikke er henlagt til anden myndighed.

Stk. 2. Alle sager, der er henlagt til folkeoplysningsudvalget, skal forelægges kommunalbestyrelsen til afgørelse, såfremt de medfører forøgede udgifter for kommunen.

§ 31. Kommunalbestyrelsen nedsætter et folkeoplysningsudvalg med mellem 9 og 15 medlemmer, bestående af et flertal, som udgør en bredt sammensat repræsentation for de i § 4, stk. 3, nævnte hovedområder samt et mindretal udpeget af kommunalbestyrelsen uden for denne. En repræsentant for ungdomsskolebestyrel-

serne deltager i udvalgets møder uden stemmeret.

Stk. 2. I større kommuner kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, at folkeoplysningsudvalget skal have flere end 15 medlemmer.

§ 32. Folkeoplysningsudvalget afgiver udtalelse til kommunalbestyrelsen om udkast til regler for tilskud m.v., jf. § 3.

Stk. 2. Folkeoplysningsudvalget afgiver forslag til kommunalbestyrelsen om den samlede beløbsramme til området, om rammens fordeling mellem hovedområderne, samt om anvendelsen af beløbsrammer til særlige formål.

Stk. 3. Folkeoplysningsudvalget træffer afgørelse om afgrænsningen af de i § 4, stk. 3, anførte hovedområder samt om afgrænsning af de områder, hvortil der kan ydes tilskud af den i § 4, stk. 2, nævnte beløbsramme.

Stk. 4. Folkeoplysningsudvalget træffer afgørelse om tilskudsberettiget virksomhed i henhold til kapitel 4 og 5.

Stk. 5. Folkeoplysningsudvalget afgiver udtalelse til kommunalbestyrelsen om eventuelt gebyr i henhold til § 22, stk. 4.

Stk. 6. Folkeoplysningsudvalget afgiver udtalelse til kommunalbestyrelsen om nedsættelse af lokaletilskud i henhold til § 26.

Stk. 7. Folkeoplysningsudvalget påser, at tilskud ydet efter denne lov er anvendt i overensstemmelse med de fastsatte regler.

§ 33. Folkeoplysningsudvalget anviser lokaler m.v. og fordeler tilskud til de enkelte ansøgere, jf. § 4, stk. 2 og 3, efter de af kommunalbestyrelsen fastsatte regler, jf. § 3.

Stk. 2. Folkeoplysningsudvalget har ansvaret for information om mulighederne for at opnå tilskud m.v. til folkeoplysende virksomhed i kommunen, herunder for udarbejdelse af oversigter over offentlige lokaler m.v. samt for rådgivning, vejledning og administrativ hjælp til mindre og nye initiativtagere samt til andre grupper med behov herfor.

Stk. 3. Folkeoplysningsudvalget skal støtte og fremkalde private bestræbelser på at tilrettelægge og gennemføre folkeoplysende virksomhed. Såfremt der ikke ad privat vej kan tilbydes sådan virksomhed for børn og unge i tilstrækkeligt omfang, skal udvalget indstille til kommunalbestyrelsen, at der fremsættes kommunale tilbud i fornødent omfang, eventuelt i samarbejde med andre sektorer eller kommuner.

F. t. l. om støtte til folkeoplysning

§ 34. Folkeoplysningsudvalget kan stille forslag til kommunalbestyrelsen om, at der ned sættes underudvalg. Folkeoplysningsudvalget kan overlade en del af sine beføjelser til disse. Medlemmer af underudvalg kan udpeges uden for folkeoplysningsudvalgets medlemskreds.

§ 35. Kulturministeren kan fastsætte regler om folkeoplysningsudvalgets sammensætning og beføjelser og om valg af udvalgets medlemmer. Personer, der har bopæl i kommunen, har pligt til at modtage valg.

Stk. 2. Udgifterne ved folkeoplysningsudvalgets virksomhed afholdes af kommunen, der stiller sekretariatsbistand til rådighed for udvalget.

Stk. 3. For deltagelse i møder i folkeoplysningsudvalget eller dets underudvalg kan der ydes medlemmerne diæter og befordringsgodtgørelse i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse.

§ 36. Klage over folkeoplysningsudvalgets afgørelser kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for kommunalbestyrelsen af de personer, kredse eller myndigheder, som afgørelsen angår.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om, at visse af kommunalbestyrelsens afgørelser kan indbringes for ministeren.

Kapitel 8

Amtskommunale opgaver

§ 37. Amdsrådet anviser lokaler og udendørs anlæg og yder lokaletilskud til foreningsarbejde på amtsplan for børn og unge efter reglerne i §§ 21-29. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Kapitel 9

Folkeuniversitetsvirksomhed

§ 38. Ved folkeuniversitetsvirksomhed forstås den undervisnings- og foredragsvirksomhed, som udbreder kendskabet til forskningens metoder og resultater under ansvar over for folkeuniversitetsudvalget.

§ 39. Kulturministeren yder inden for et beløb, der fastsættes på finansloven, tilskud til udgifter til aflønning m.v. af forelæsere og lærere, rejsegodtgørelse og administration ved folkeuniversitetsvirksomheden.

Stk. 2. Den samlede deltagerbetaling skal mindst udgøre $\frac{1}{4}$ af udgifterne til aflønning m.v. af lærere og $\frac{1}{2}$ af udgifterne til aflønning af forelæsere.

§ 40. Folkeuniversitetsudvalget har det overordnede økonomiske og faglige ansvar for den samlede folkeuniversitetsvirksomhed. Folkeuniversitetsudvalgets sammensætning og vedtægter fastsættes af kulturministeren.

Stk. 2. Kulturministeren kan træffe beslutning om, at der ansættes en studierektor ved den samlede folkeuniversitetsvirksomhed.

§ 41. Universiteterne og de øvrige højere læreanstalter stiller lokaler med fornødent udstyr til rådighed for folkeuniversitetsvirksomheden. Udgifterne herved afholdes af de pågældende læreanstalter.

Stk. 2. Såfremt der ikke i henhold til stk. 1 kan tilvejebringes de fornødne lokaler til folkeuniversitetsvirksomheden, skal kommunen anvise lokaler efter reglerne i § 21 og § 22, stk. 1-3.

Kapitel 10

Løn

§ 42. Finansministeren udarbejder efter forhandling med kulturministeren regler for aflønning m.v. af ledere, lærere og andre medarbejdere, jf. kapitel 4, 5 og 9.

Kapitel 11

Statstilskud

§ 43. Kulturministeren yder inden for et beløb, der fastsættes på finansloven, tilskud til landsdækkende, folkeoplysende organisationer og andre folkeoplysende organisationer til brug for konsulentvirksomhed, medarbejderuddannelse samt udviklingsarbejde. Kulturministeren yder inden for et beløb, der fastsættes på finansloven, tilskud til administrationsudgifter til de landsdækkende oplysningsforbund m.fl.

§ 44. Kulturministeren yder inden for et beløb, der fastsættes på finansloven, tilskud til udviklingsarbejde m. m.

Kapitel 12

Andre bestemmelser

§ 45. Deltagelse i undervisning og aktivitet

efter denne lov er ikke betinget af bopæl i den kommune, i hvilken undervisningen eller aktiviteten finder sted. Kommunen kan dog kræve godtgørelse for udgifter i forbindelse med undervisning fra deltagerens hjemstedskommune. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse forlange oplysning fra de tilskudsmodtagende kredse om navn og fødselsdato for deltagere i undervisning. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 2. En deltager anses for hjemmehørende i den kommune, hvor den pågældende er tilmeldt folkeregistret.

Stk. 3. Kommunen kan dog kræve betaling fra en anden kommune for udgifterne til undervisning af personer, der er tilmeldt folkeregistret i kommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden kommune.

§ 46. Henlægger kulturministeren sine beføjelser til at træffe afgørelser efter denne lov eller efter bestemmelser fastsat i henhold til denne lov til et af ministeriets direktorater, kan ministeren fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelserne, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 47. Kulturministeren kan i særlige tilfælde fravige reglerne i denne lov i forbindelse med udviklingsarbejde.

Kapitel 13

Ikrafttræden m.v.

§ 48. Loven træder i kraft den 1. august 1990.

§ 49. Lov om fritidsundervisning m.v., jf. lovbestemt-gørelse nr. 236 af 24. april 1987, ophæves. §§ 19-26 ophæves dog først med virkning fra den 1. august 1991.

§ 50. I lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen bortset fra folkeskolen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v., jf. lovbestemt-gørelse nr. 437 af 20. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. *Kapitel 1-3* og *5* ophæves.
2. §§ 34, 39 og 43-49 ophæves.
3. § 57 affattes således:

»§ 57. Ved hver kommunal eller amtskommunal gymnasieskole eller anden undervisningsinstitution med flere fast ansatte lærere ansættes en leder.

Stk. 2. Lederen af en gymnasieskole og et kursus til højere forberedelseseksamen benævnes rektor.

Stk. 3. Lederen har såvel den administrative som den pædagogiske ledelse af vedkommende skoles eller institutions virksomhed.«

4. § 65, *stk. 1* ophæves.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 1*.

5. I § 65, *stk. 2*, der bliver *stk. 1*, udgår: »i øvrigt«.

6. § 66, *stk. 1-3*, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 1*.

7. § 67, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 1*.

8. I § 67, *stk. 2*, der bliver *stk. 1*, udgår: »og ved kommunale ungdomsskoler«.

9. §§ 75, 76a og 77 ophæves.

10. I § 76, *stk. 1*, 1. og 2. pkt. udgår: »ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet eller voksenundervisningsnævnet«.

11. I § 76, *stk. 2*, udgår: »af ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet, voksenundervisningsnævnet eller medlemmer«.

12. I § 76, *stk. 3*, udgår: »eller vedkommende nævn«.

13. § 76, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Når et af de i § 72a, *stk. 1*, nr. 1 og 2, nævnte medlemmer af et skoleråd har forfald i mindst 1 måned, indkalder formanden for rådet stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i rådet.«

14. I § 80b udgår: »hver kommunal ungdomsskole og ved«.

§ 51. I lov om frikommuner, jf. lovbestemt-gørelse nr. 583 af 31. august 1989, ophæves §§ 46 og 46a.

§ 52. De fritidsnævn og voksenundervisningsnævn, som er valgt i henhold til skolestyrelsesloven, fungerer indtil udgangen af den måned, hvori valg til folkeoplysningsudvalg finder sted.

§ 53. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 30. maj 1984 vedtog folketinget et 10 punkts program for voksenundervisning og folkeoplysning. I programmet anføres bl.a. om folkeoplysningen, at der skal sigtes mod gennemførelsen af en ny lovgivning således, at der i højere grad end idag sikres de nødvendige frie rammer for områdets udvikling. Den ny lov om folkeoplysning baseres på et forudgående, omfattende forsøgs- og udviklingsarbejde.

I overensstemmelse hermed nedsattes Folkeoplysningsudvalget i foråret 1985. Udvalget fik til opgave at følge udviklingsarbejdet og på baggrund heraf at give forslag til en ny lov.

I kommissoriet hedder det bl.a.: »Udvalget må lægge til grund, at voksenundervisningen og folkeoplysningen udvikles efter et decentralt mønster, hvor deltagere, undervisere og initiativtagere gives en udstrakt frihed til at bestemme indhold og form, således at områdets vidtforgreneede virke og mangfoldighed bevares. Udvalgets arbejde må sigte mod en lovgivning, som i sig rummer mulighed for fornyelse og utraditionelle folkeoplysningsaktiviteter.«

Folkeoplysningudvalgets betænkning forelå i marts 1989 (Betænkning nr. 1164) og bygger dels på erfaringerne fra udviklingsarbejdet og de undersøgelser, som iværksattes i forbindelse hermed, dels på en omfattende debat i de folkeoplysende kredse.

Såvel før som under udvalgsarbejdet har Kommunernes Landsforening og Finansministeriet ønsket at indføre udgiftsstyring på området i forbindelse med udlægning til kommunerne af finansiering og styring. Dette blev parallelt med udvalgsarbejdet behandlet i det under Indenrigsministeriet nedsatte Lotz-udvalg. Lotz-udvalgets anbefalinger om udgiftsstyring og decentralisering blev fulgt op af en aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, hvori det bl.a. anbefales, at der tilvejebringes en finansieringsmodel, hvor der også tages hensyn til kommunernes behov for øgede muligheder for at styre udgiftsudviklingen på området.

Samtidig med udvalgsarbejdet indledtes en række frikommuneforsøg. Erfaringerne herfra er inddraget i

såvel udvalgsarbejdet som i det foreliggende lovforslag.

Lovforslaget

Forslaget til lov om støtte til folkeoplysning handler om sikring af offentlig støtte til den frie folkeoplysende virksomhed. Den enkelte kommune får ansvaret for at fastsætte det samlede økonomiske niveau for området, hvorefter området i vidt omfang får ansvaret for at forvalte den offentlige støtte bedst muligt.

Større dele af den oprindelige lov om fritidsundervisning m.v. fra 1968 er efterhånden udskilt i særlove. Med dette forslag er nu også den kommunale ungdomsskole udskilt, så loven alene omfatter den frie folkeoplysende virksomhed. Det betyder bl.a., at kommunerne normalt ikke kan være initiativtagere.

Om ungdomsskolen henvises til det samtidig fremsatte forslag til lov om ungdomsskoler, produktions-skoler og daghøjskoler.

Lovforslaget fastholder folkeoplysningens grundlæggende frihedsrettigheder: Det frie initiativ, den frie deltagelse, det frie emnevalg og det frie lærervalg, samt, for børn og unge, det frie lokalevalg. Respekten for områdets egenart i al sin mangfoldighed og for de folkeoplysende kredses egen forvaltning og selvbestaltethed er en grundbetingelse for al folkeoplysning.

Med lovforslaget fastholdes den offentlige forpligtelse til at støtte folkeoplysningen på dette grundlag.

En af de væsentligste intentioner med lovforslaget er at søge lovens brugere inddraget mest muligt i planlægning, udformning og tilrettelæggelse – og dermed også i beslutningerne om de bestemmelser, som på lokalt plan skal danne ramme om den folkeoplysende virksomhed. Derfor pålægges det kommunalbestyrelsen at udarbejde regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed i samarbejde med det lokale folkeoplysningsudvalg (Se herom senere). Reglerne kan dermed tilpasses de lokale behov og ønsker i hver enkelt kommune, og fordelingen af de til rådighed værende midler kan ske efter åbne og gennemskuelige regler.

For at sikre de grundlæggende frihedsrettigheder opstiller lovforslaget en række betingelser, som de kommunale regler for tildeling af tilskud m.v. skal opfylde, når det drejer sig om aktiviteter for børn og unge og undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed for voksne. Det beløb kommunalbestyrelsen afsætter, fordeles på 2 hovedområder:

- 1) Oplysningsforbund og andre kredse, der arbejder med undervisning m.v. for voksne.
- 2) Foreninger samt fritids- og ungdomsklubber.

Den enkelte kreds kan kun søge tilskud inden for ét af de to hovedområder. Inden for hvert hovedområde kan søges om tilskud til såvel undervisning m.v. som til lokaler og aktivitet. Kredsen bestemmer i videst muligt omfang selv, hvordan et modtaget tilskud skal anvendes.

Samtidig afsættes et beløb (som skal udgøre mindst 5 pct. af den samlede beløbsramme bortset fra de forventede lokaletilskud) for at give bedre mulighed og større frihed til fornyelse og tværgående arbejde.

Lovforslaget viderefører i vidt omfang gældende principper for anvisning af ledige, offentlige lokaler og udendørs anlæg og for tilskud til lokaler og lejrpladser.

Forpligtelsen til at give tilskud til folkeoplysende undervisning, fordragsvirksomhed og studiekredse fastholdes, og som noget nyt, men i overensstemmelse med næsten alle eksisterende kommunale støtteordninger for foreningslivet indføres en tilsvarende forpligtelse til at yde tilskud til folkeoplysende aktivitet for børn og unge samt en vis forpligtelse til at yde tilskud til aktiviteter i forbindelse med undervisning af voksne (f.eks. lærerløse timer) og en mulighed for at yde et tilskud til aktiviteter for voksne. Men inden for den af kommunalbestyrelsen fastlagte beløbsramme.

De hidtidige bestemmelser om fritidsundervisning tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens handicap (»specialundervisning«), der bl.a. sikrer mulighed for etablering af små hold, er afløst af en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde et tredobbelt tilskud pr. deltagerstime i forbindelse med undervisning af personer med handicap i relation til undervisningen i et konkret emne.

De særlige regler i fritidsundervisningsloven om brevskeoler – herunder hjemlen til at brevskeoler kan betegne sig som statskontrollerede – og om fritidsundervisning for søfarende bortfalder. Der har ikke været ydet tilskud til brevskeoler i mange år, og fritidsundervisning for søfarende er af yderst begrænset omfang og må i øvrigt betragtes som en velfærdsforanstaltning, der ikke falder ind under denne lov.

De særlige regler om erhvervsmæssige kurser bortfalder og virksomheden kan fortsætte efter samme regler som den øvrige oplysningsvirksomhed for voksne. Det betyder bl.a., at kulturministeren ikke længere skal godkende undervisningsplanerne for denne undervisning.

Fritidsundervisningslovens regler om statslån til opførelse af bygninger til fritidsvirksomhed og tilskud til etablering af lokaler bortfalder.

De eksisterende nævn (fritidsnævn og voksenundervisningsnævn) foreslås erstattet af et fælles folkeoplysningsudvalg, som får betydelige beføjelser. Det har været magtpåliggende i forbindelse med lovforslaget at sikre, at de forskellige dele af folkeoplysningen ikke isoleres. En decentralisering og lokal forankring af folkeoplysningen forudsætter, at de enkelte dele eller områder af folkeoplysningen opfatter sig selv som dele af et fællesskab, dele af en helhed. En samtale på tværs af eksisterende skel, vaner og traditioner vil være nødvendig for, at folkeoplysningen kan medvirke til at skabe helhed og sammenhæng.

Lovforslaget fastholder stort set gældende regler for amtskommunale tilskud til amtsforeninger og for tilskud til folkeuniversitetsvirksomheden. For folkeuniversitetsvirksomheden tydeliggøres dog folkeuniversitetsudvalgets økonomiske og faglige ansvar for den samlede virksomhed, og der indføres deltagerbetaling ved kurserne. Med enkelte forenklinger og nogle tilføjelser, f.eks. tilskud til landsdækkende oplysningsforbund m.fl., fastholdes de nuværende statsopgaver over for landsorganisationer m.fl. for folkeoplysende virksomhed.

Folkeoplysende virksomhed

Det foreliggende forslag indebærer på flere områder et brud med hidtidige ordninger samt indførelse af nye og uvante begreber og formuleringer. De nye formuleringer har været nødvendige, dels fordi loven nu omfatter områder, som hidtil har været uden for loven, dels fordi lovens opbygning og tilskudssystem er ændret. Nogle af disse nye begreber forklares nærmere i det følgende.

Ifølge formålet skal loven sikre offentlig støtte til folkeoplysende virksomhed. Dette er den overordnede benævnelse for al den virksomhed, der hører under loven. Folkeoplysende virksomhed omfatter således bl.a. den virksomhed, som finder sted i børne- og ungdomsforeninger, fritids- og ungdomsklubber – hvad man i gældende lov benævner »fritidsvirksomhed for børn og unge«. Begrebet omfatter tillige gældende lovs fritidsundervisning for voksne samt folkeuniversitetsvirksomhed.

Men begrebet omfatter endvidere en række aktiviteter, som ikke har kunnet modtage tilskud i henhold

til fritidsundervisningsloven, men som mange kommuner frivilligt har ydet tilskud til, eller som har fundet sted ved dispensationer m.v. fra loven.

Dette gælder først og fremmest fritidsvirksomhed for børn og unge, men det gælder tillige tilsvarende virksomhed for voksne. Det gælder dernæst heltidsundervisning, væresteder, værksteder, klubvirksomhed for voksne og lignende. Det gælder internationalt eller mellemfolkeligt arbejde samt informations- og oplysningskampagner m.v. Også 10 punkts programmets forsøgs- og udviklingsarbejde har påvist behovet for en række former for folkeoplysningsvirksomhed. Det pålægges kommunalbestyrelsen og folkeoplysningsudvalget at foretage den nærmere afgrænsning af den virksomhed, der lokalt synes rimelig, og som er i overensstemmelse med loven.

Folkeoplysende virksomhed kan enten være *undervisning* (herunder studiekredse og foredragsvirksomhed) eller *aktivitet*.

Tilskuddet til *undervisning m.v.* er ifølge lovforslaget bundet til nedbringelse af udgifterne til leder- og lærerløn. Det betyder, at til timer, hvor der ikke udbetales den fastsatte lærerløn, kan der ikke gives undervisningstilskud.

Al anden tilskudsberettiget virksomhed benævnes *aktivitet*. Denne formelle opdeling vedrører tilskudsberegningen, men må ikke hindre en flexibel tilrettelæggelse af virksomheden. Der kan f.eks. tænkes en situation, hvor en studiekreds kun ønsker en aflønnet lærers tilstedeværelse på holdet i en del af de timer, der er sat af til virksomheden, mens gruppen arbejder selv i en periode og afslutter med en udstilling eller en foredragsrække.

Lovforslaget anvender udtrykket »kreds« om en gruppe af personer, der arrangerer folkeoplysende virksomhed, og som kan modtage tilskud dertil.

Med udtrykket slås for det første fast, at der skal stå en gruppe mennesker bag et initiativ. Enkeltpersoner har ikke adgang til de normale tilskud, men må i første omgang ansøge om støtte til nye initiativer i henhold til § 4, stk. 2. Viser initiativet sig at have levekraft og vække interesse, må initiativtageren (enkeltpersonen) finde eller samle en gruppe af mennesker, som vil være medansvarlige for initiativets fortsættelse. Denne kreds af mennesker, kan herefter søge tilskud i henhold til § 4, stk. 3, på lige fod med de øvrige kredse.

Ønsket om at forankre den folkeoplysende virksomhed i en lokal kreds, som har ansvar for virksomheden, er et andet væsentligt motiv for at anvende udtrykket. Folkeoplysningen hviler på lokale fællesskaber og henter sin styrke derfra, og den er samtidig med til at udvikle og styrke sådanne fællesskaber. Respekten for kredsens egenart og egen forvaltning

medfører også, at man ønsker at fremhæve, at lovens brugere bør have mulighed for aktivt at deltage i tilrettelæggelsen og udviklingen af virksomhedens indhold og form, så de både får og føler et ansvar for virksomheden.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser

Finansieringen af den lokale folkeoplysningsvirksomhed er hidtil sket dels gennem lovbundne kommunale og statslige tilskud i henhold til lov om fritidsundervisning m.v., dels gennem frivillige kommunale tilskud, de såkaldte kommunale støtteordninger eller byordninger.

I folkeoplysningsudvalgets betænkning (nr. 1164) er anført de offentlige udgifter i 1987 til den lokale folkeoplysende virksomhed, som er omfattet af dette lovforslag. Disse udgifter udgør i alt ca. 1,3 milliarder kr. Tallene bygger på statsregnskabet og på materiale fra Kommunernes Landsforening.

Aktivitetstilskud til børn og unge, d.v.s. til interessegrupper, ungdomsklubber samt tilskud efter de kommunale støtteordninger udgør ca. 400 mio. kr. Tilskuddene til voksenundervisning udgør ca. 500 mio. kr. og lokaletilskuddene ca. 400 mio. kr. Den væsentligste del af lokaletilskuddene vedrører virksomhed for børn og unge.

Herudover afholdes der driftudgifter i forbindelse med de kommunale lokaler og udendørs anlæg på ca. 1 milliard kr.

Endelig har staten bidraget til finansieringen af folkeuniversitetsvirksomhed og ydet forskellige tilskud til bl.a. landsorganisationernes konsulenter, til uddannelse af ledere og lærere og til forsøgs- og udviklingsarbejde.

Forslaget betyder, at kommunerne med en enkelt undtagelse (lokaletilskud til amtsforeninger) skal varetage hele den offentlige finansiering inden for en kommunal ramlestyring i overensstemmelse med principperne i betænkningen om Kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (nr. 1143).

Merudgiften for kommunerne ved denne omlægning forudsættes kompenseret ved forhøjelse af det generelle tilskud til kommunerne (bloktilskud).

Det forventes, at udgifterne efter lovforslaget til aktiviteter for børn og unge inklusive rammen til nye aktiviteter, tværgående aktiviteter og forsøg m.v. og lokaletilskud i forbindelse hermed vil være af stort set samme omfang som det faktiske offentlige tilskud idag. Det samme gælder lokaletilskud til virksomhed for voksne.

Lovforslaget betyder, at der som noget nyt indføres deltagerbetaling ved undervisningen af handicappede i forhold til et konkret emne. Besparelsen ved ind-

førelsen af denne deltagerbetaling anslås til 17 mio.kr.

Desuden forventes det, at en vis del af de udgifter, der efter gældende lov afholdes til voksenundervisning, vil være udgifter, som efter lovforslaget vil blive afholdt som tilskud til aktiviteter for voksne.

Med forslaget bliver det således muligt at gennemføre forløb sammensat af undervisningstimer og lærerløse aktivitetstimer. Det forventes, at sådanne sammensatte forløb først og fremmest vil blive gennemført inden for de manuelle fag som keramik, maling, tekstil og så videre, men det må dog også forudses, at lærerløse aktivitetstimer vil vinde indpas i tilknytning til den mere teoretiske undervisning, ikke mindst hvor teoretisk undervisning kombineres med friere aktiviteter, studiekredse og praktiske emner.

Det må forudses, at en del af den nuværende undervisning i fremtiden til blive tilrettelagt som aktivitet i tilknytning til undervisning. Det betyder, at et hold i stedet for at få tilskud til lærerløn vil få et aktivitetstilskud, som kan anvendes frit inden for de rammer aktiviteten og de kommunale regler for aktivitetstilskud sætter.

Da tilskuddet pr. aktivitetstime givetvis vil være væsentligt lavere end det tilsvarende undervisningstilskud, vil der opstå en besparelse.

På den anden side må det forventes, at besparelsen vil blive reduceret, som følge af at det samlede aktivitetstimetotal vil blive større end nedgangen i undervisningstimetallet.

Den samlede besparelse skønnes at andrage 10 mio.kr.

Endvidere vil den motionsgymnastik m.v., der hidtil er gennemført som undervisning for fremtiden skulle gennemføres som aktivitet med mindre kommunalbestyrelsen beslutter, at motionsgymnastikken m.v. fortsat skal gennemføres efter reglerne om undervisning.

Der forventes en besparelse på 64 mio.kr. ved overførelse af motionsgymnastikken m.v. fra undervisning til aktivitet.

Rammen til nye initiativer m.v. forudsættes tilvejebragt inden for de eksisterende rammer gennem omprioritering.

Efter forslaget afsættes en ramme på finansloven til landsdækkende folkeoplysende organisationer og andre folkeoplysende organisationer til konsulentvirksomhed, medarbejderuddannelse og udviklingsarbejde. Endvidere afsættes som noget nyt en ramme på finansloven til landsdækkende oplysningsforbund m.fl. til administrationsudgifter.

Folkeuniversitetsvirksomhed vil efter forslaget fortsat blive finansieret gennem brugerbetaling og statslige tilskud. Som noget nyt indføres deltagerbe-

taling på 1/4 af udgifterne til aflønning af lærere. Besparelsen ved denne deltagerbetaling udgør 3,4 mio.kr.

Forslaget vil medføre en væsentlig lettelse i den kommunale administration, der nu ikke længere skal tilgodese centralt fastsatte regler og vejledninger, men kan tilrettelægges ud fra lokale behov. Blandt andet falder administrationen i forbindelse med holdoprettelser samt anvisningen af lærerløn og lederhonorar bort.

Det skønnes, at den forenkledte administration vil medføre en besparelse på ikke under 50 mio. kr. i kommunerne.

Endvidere vil lovforslaget medføre administrative besparelser i amtskommunerne, da disse ikke længere skal være vejlednings-, godkendelses- og klageinstans. Det skønnes, at besparelsen fra amtskommunen vil andrage ca. 15 mio.kr.

Lovforslaget forventes at medføre administrative besparelser i Kulturministeriet, Direktoratet for Folkeoplysning, Frie Grundskoler m.v. svarende til 3 årsværk. Denne besparelse er i forbindelse med regeringens plan for afbureaukratisering indregnet i direktoratets budgetramme under finanslovens § 21.01.03. i forslag til finanslov for finansåret 1990.

De økonomiske konsekvenser for staten kan på årsbasis sammenfattes således:

	(mio.kr.)
Statstilskud til amtskommuner	
LB 456 1988, § 17	6,0
Statstilskud til kommuner	
LB 456 1988, § 10	316,2
Interessegrupper for børn og unge	
LB 236 1987, § 36, stk. 1	- 27,0
Ungdomsforeningers lokaler og lejrpladser	
LB 236 1987, § 36, stk. 3	- 135,0
Aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekredse, interessegrupper for voksne, erhvervsmæssige kurser	
LB 236 1987, § 69, stk. 1	- 128,6
Specialundervisning	
LB 236 1987, § 69, stk. 2	- 14,9
Foredragsrækker	
LB 236 1987, § 69, stk. 3	- 5,5
Lokaler til fritidsundervisning for voksne	
LB 236 1987, § 69, stk. 6	- 8,8
Supplerende kulturelle arrangementer	
LB 236, 1987, § 71, stk. 1	- 2,4
Folkeuniversitetsvirksomhed	
LB 236, 1987, § 87, stk. 3	- 3,4

Opgørelsen, der er på helårsbasis, er baseret på FFL 1990-tal. Uanset loven forudsættes at træde i

kraft 1. august 1990, forventes årets virksomhed at fordele sig med halvdelen før lovens ikrafttræden og halvdelen efter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovens formålsbestemmelse udtrykker den over 100 årige gensidighed mellem på den ene side den frie folkeoplysende virksomhed, som defineres alene af de mennesker, der etablerer eller deltager i den, og på den anden side det offentliges forpligtelse til at sørge for, at dette kan lade sig gøre ved at yde tilskud m.v. uden at blande sig i indholdet.

Til § 2

Til stk. 1.

Kommunerne har ansvaret for, at enhver aldersgruppe kan etablere og deltage i den folkeoplysende virksomhed.

Til stk. 2.

I denne bestemmelse opregnes kommunernes forpligtelser, som bliver præciseret senere i lovforslaget.

Til § 3

Til stk. 1.

For de hernævnte områder skal kommunalbestyrelsen i sin regelfastsættelse opfylde særlige betingelser, som bl.a. det lovforberedende udvalg har lagt betydlig vægt på at sikre i forbindelse med lovrevisionen.

Under 1) er det hidtidige frie initiativ, det frie emnevalg og den frie dispositionsret beskrevet.

Under 2) nævnes de lige vilkår for virksomhed med samme funktion og indhold. Det nævnes endvidere, at virksomhed for børn og unge skal sikres en fortrinsstilling såvel ved anvisning af lokaler som ved tilskud. Aktiviteter, som giver børn og unge mulighed for aktivt at deltage i tilrettelæggelse og udvikling af aktiviteterne indhold og form, og som bygger på deres egen forvaltning, bør sikres en fortrinsstilling i denne sammenhæng. Der tænkes i denne forbindelse bl.a. på unges egne organiseringer i ungdomsforeninger, lokale grupper og lignende.

Retningslinierne skal sikre tilskud til grupper med særlige behov, hvorved især tænkes på tilskud til virksomhed, hvor personer med fysiske og/eller psykiske handicap, herunder læseretarderede, deltager, d.v.s. den fra fritidsundervisningsloven kendte hensyntagende specialundervisning.

Retningslinierne kan udformes således, at de giver mulighed for, at der ydes særlig støtte til klubarbejde for svagere stillede børn og unge, eller f.eks. til initiativer for unge arbejdsløse eller for pensionister. Endvidere kan der i retningslinierne udarbejdes regler, som giver mulighed for forøgede tilskud til virksomhed beregnet på at løse særlige opgaver. Indsats af denne art vil ofte ske i samarbejde med andre sektorer af den kommunale forvaltning.

Med bestemmelsen under 3) sigtes også til sådanne aktiviteter, som det øvrige ungdomsarbejde og forskellige ungdomsgrupper har iværksat om samfundspolitiske eller mellemfolkelige spørgsmål.

Flere af de her nævnte principper er konkretiseret i de enkelte bestemmelser i loven.

Til stk. 2.

Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler for, hvorledes den økonomiske ramme, der er afsat til hele området, skal administreres. Denne udfyldning af lovens regler er bl.a. udtryk for den enkelte kommunes politik for området og de nærmere rammer for folkeoplysningsudvalgets administration.

Til stk. 3.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger benyttes i denne lov ordet kreds som betegnelse for de initiativtagere, der kan modtage støtte m.v. efter lovens § 4, stk. 3. Kulturministeren kan foretage en nærmere afgrænsning af de tilskudsberettigede kredse, herunder også, at det er en betingelse, at et eventuelt overskud ved virksomhedens ophør ikke må tilfalde enkeltpersoner.

Til kapitel 3

Fordeling af tilskud

Lovforslaget giver den enkelte kommune ansvaret for det samlede økonomiske niveau for tilskud efter denne lov.

Til § 4

Til stk. 1.

Kommunalbestyrelsen har rådighed over bevillingens størrelse, dog således at lovens § 2 til enhver tid skal være tilgodeset.

Til stk. 2.

Denne bestemmelse åbner for den fornyelsesmulighed, det lovforberedende forsøgs- og udviklingsarbejde har peget på.

Det pålægges her kommunerne, at også det tværgående, det nye, det uvante og de samlingssteder,

som ofte er grundlæggende for udviklingen af folkeoplysningen, skal kunne få tilskud. Der skal hertil afsættes mindst 5 pct. af den samlede beløbsramme, bortset fra lokaletilskud. Når beregningsgrundlaget således alene udgøres af tilskuddene til undervisnings- og aktivitetsvirksomhed skyldes det, at et beregningsgrundlag, der medregner også lokaletilskuddene, ville betyde en mærkbar skævvridning mellem forskellige regioner, idet omfanget af private lokaler varierer.

Til stk. 3.

Kommunalbestyrelsen opdeler den resterende del af beløbsrammen på de nævnte hovedområder. Hovedområderne betegner en økonomisk opdeling mellem forskellige kredse, som hver især kun kan søge tilskud m.v. fra »deres« område.

Til gengæld kan man inden for såvel hovedområde 1) som hovedområde 2) søge tilskud til både undervisning m.v., aktivitet og lokaler.

Denne opdeling mellem hovedområderne 1) og 2) vil ved første budgetlægning efter lovens ikrafttræden formodentlig svare til fritidsundervisningslovens opdeling mellem oplysningsforbundene m.v. og foreningslivet m.v.

Hermed bygger lovforslaget på kendte organisatoriske forhold, idet opdelingen mellem 1) og 2) vedrører kredsens identitet typisk som oplysningsforbund eller som forening.

Til stk. 4.

Kommunalbestyrelsen kan i sine regler for administration af tilskud m.v., jf. § 3 beslutte at visse dele af den enkelte beløbsramme skal afsættes til særlige indsatsområder m.v., herunder til mellemkommunal refusion af undervisningsudgifter, jf. § 45.

Til stk. 5.

De dele af beløbsrammen efter stk. 2, som folkeoplysningsudvalget vurderer ikke vil kunne anvendes til nye initiativer, udviklingsarbejde og samlingssteder, etc., fordeles mellem hovedområderne 1) og 2) af kommunalbestyrelsen og herefter af folkeoplysningsudvalget videre til kredsene.

Til stk. 6.

Inden for området under stk. 2 kan både enkeltpersoner og kredse være tilskudsmodtagere, fordi der her oftest er tale om førstegangsinitiativtagere eller virksomhed af eksperimenterende karakter.

Det er derimod i overensstemmelse med folkeoplysningens tradition og en garanti for initiativets lødighed, at en kreds af personer ansvarligt bakker den

øvrige kendte folkeoplysningsvirksomhed op, jf. sidste punktum. Se endvidere bemærkningerne til § 3, stk. 3.

Til kapitel 4 og 5

Tilskud til undervisning m.v. og til aktiviteter

Tilskud til folkeoplysende virksomhed gives som tilskud til undervisning m.v. eller til aktiviteter.

Lovforslaget bygger på de fra fritidsundervisningsloven kendte opdelinger mellem oplysningsforbund m.fl. og foreningslivet, især derved, at kommunalbestyrelsen foretager en hovedopdeling af beløbsrammen for de to områder, jf. også bemærkningerne til § 4.

Hovedformålet er at sikre en vis økonomisk og organisatorisk genkendelighed for områderne, således som de historisk har udviklet sig.

Lovforslaget tilskynder samtidig til en højere grad af egen forvaltning og flexibilitet for den enkelte kreds inden for hovedområderne. Som noget nyt kan man frit kombinere de kendte tilrettelæggelsesformer, bestemme antallet af deltagere på det enkelte hold m.v., og man kan søge aktivitetstilskud, afhængigt af kommunalbestyrelsens bestemmelse herom, dog inden for beløbsrammen for det hovedområde, man »hører til«.

Endelig tilgodeses flexibiliteten i den enkelte kreds' tilrettelæggelse af virksomheden derved, at man dels kan få tilskud til aktivitet i tilknytning til undervisningen og eventuelt til andre aktiviteter, dels i løbet af tilskudsperioden uden særskilt godkendelse kan anvende dele af tilskud, der er ydet til undervisning m.v., til aktivitet i tilknytning til undervisningen efter de regler, kommunalbestyrelsen fastsætter herom jf. bemærkningerne nedenfor.

Aktivitetstilskud kan altid frit anvendes til undervisning m.v. efter reglerne herom, gældende regler om aflønning af undervisere m.v.

Dispositionsfriheden gælder således både for anvendelse af beløbsrammen for område 1) og rammen for område 2), men er som nævnt især banebrydende for område 1).

Tilskud til undervisning er bundet til nedbringelse af udgifterne til leder- og lærerløn, og er således betinget af, at sådanne udgifter er afholdt til de fastlagte satser. Lærerløse timer og anden virksomhed uden en lønnet lærer kan eventuelt søge om tilskud som aktivitet, herunder som aktivitet i tilknytning til undervisningen m.v.

Til forskel fra undervisning m.v. i lovens forstand er tilskuddet til aktivitet ikke bundet til bestemte udgiftsformer som f.eks. løn. Et aktivitetstilskud kan anvendes frit, det vil sige også til materiale eller lignen-

de og til vederlæggelse, der ikke er bundet til bestemte satser.

Aktivitetstilskuddet vil kunne gradueres alt efter hvilken aktivitet, der støttes.

Til kapitel 4

Tilskud til undervisning m.v.

Forslaget indebærer en afbureaukratisering på undervisningsområdet, idet mange centralt fastlagte detaljbestemmelser i lov om fritidsundervisning om de enkelte tilrettelæggelsesformer bortfalder. Samtidigt indebærer forslaget, at alle kredse kan få tilskud til undervisning m.v.

Til § 5

Til stk. 1.

Undervisning for personer under 18 år hører under ungdomsskolen, jf. forslag til lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler.

Undervisning m.v. efter denne lov kan tilbydes og gennemføres i et samarbejde med ungdomsskolen, eller den enkelte kreds kan vælge at lade personer under 18 år følge undervisningen m.v. Personer under 18 år indgår ikke i tilskudsgrundlaget.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at det er en tilskudsbetingelse, at der udbetales løn m.v. i overensstemmelse med de regler, der udarbejdes efter § 42, og at der ikke, f.eks. gennem forøget deltagerbetaling, vil kunne ydes løn m.v. herudover.

Til stk. 3.

Der skal ydes tilskud til aktivitet i tilknytning til undervisning, f.eks. lærerløse timer. Der er imidlertid intet fastsat om tilskuddets størrelse og beregning, og det står derfor kommunalbestyrelsen helt frit, om man vil yde tilskud med en vis mindre brøkdel af tilskuddet til undervisning eller på anden måde, f.eks. nærmere angivne beløb.

Når aktivitet i tilknytning til undervisning er omtalt i lovens kapitel 4 om undervisning og ikke (alene) i kapitel 5 om aktivitet skyldes det, at muligheden for at konvertere et undervisningstilskud til et tilskud til aktivitet vil være særlig aktuelt og umiddelbart kan finde sted på dette område.

Til stk. 4.

Formelt kompetencegivende undervisning hører under anden lovgivning, hvor deltagerne ønsker og accepterer en udefra kommende bestemmelse af undervisningsforløb m.v.

Til § 6

Ansøgning om tilskud til undervisning m.v. indgives til folkeoplysningsudvalget inden en vis frist, således at udvalget kan bedømme de samlede tilskudsønsker. Udvalget har samtidig myndighed til at ned sætte det budgetterede deltagertimetal, såfremt det skønnes urealistisk sammenholdt med seneste års deltagertimetal. Tilskudsberegningsenheden er deltagertimetal, herunder særskilte oplysninger om deltagertimetal ved undervisning m.v. af deltagere med handicap i relation til undervisningen i et konkret emne.

Til § 7

Til stk. 1.

Den beløbsramme, der er til rådighed til undervisning m.v., skal fordeles forholdsmæssigt til de enkelte kredse på grundlag af de af folkeoplysningsudvalget godkendte deltagertimetal.

Til stk. 2.

Personer med handicap i forhold til et konkret emne skal fremover deltage i betalingen af lærerløn m.v. Da undervisning tilrettelagt for denne persongruppe fordrer små hold, skal denne personkreds tælle 3-dobbelt ved tilskudsberegningen, hvorved deltagerens egen betaling kommer til at svare til udgifterne for deltagere i den øvrige undervisning m.v.

Til stk. 3.

Det er nødvendigt med forudbetaling af det offentlige tilskud af hensyn til kredsens mulighed for at disponere bl.a. lønudbetalinger til lærere og ledere. Samtidig vil kommunens risiko for midlernes forvaltning mindskes ved ratevis udbetaling.

Til § 8

Denne egen forvaltning indebærer både frihed til at tilrettelægge sin virksomhed, frihed for deltagerne til at ændre virksomheden undervejs samt ansvar for ansættelsesforhold og andre økonomiske dispositioner inden for tilsagnsrammen, herunder fastsættelse af forskellige holdstørrelser og deltagerbetaling.

Til § 9

Det samlede offentlige tilskud til den enkelte kreds' undervisning m.v. kan ikke overstige 2/3 af udgifterne til aflønning m.v., med mindre der er tale om undervisning for deltagere med handicap, eller kommunalbestyrelsen har besluttet at yde særlige tilskud efter §§ 10 og 11. Den enkelte kreds kan ikke få

større tilskud end det tilskudsilsagn, som er beregnet i henhold til § 7.

Til § 10

Kommunalbestyrelsen fastsætter i sine regler, jf. § 3 i hvilket omfang den ønsker at yde et ekstraordinært tilskud f.eks. for at nedsætte betalingen for eller helt fritage særlige grupper for betaling. Der vil typisk være tale om pensionister, efterlønsmodtagere og dagpengemodtagere. Tilskuddet skal i givet fald ydes til alle initiativtagere i kommunen på samme vilkår.

Til § 11

Her tænkes bl.a. på instrumentalundervisning, som efter fritidsundervisningslovens regler kan have hold på 4 deltagere og på de særlige forhold i små ø-samfund m.v.

Til § 12

Til stk. 1.

Kravet om regnskabsaflæggelse skal muliggøre kontrollen af kravet om aflønning m.v. af ledere og lærere samt om det offentliges andel heraf.

Til stk. 2.

Udbetalte tilskud, der ikke er anvendt i overensstemmelse med denne lovs regler og de regler, kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 3, skal tilbagebetales. Det skal i den forbindelse nævnes, at deltagertimetallet alene er beregningsgrundlag for tilsagnets størrelse og ikke en betingelse for tilskuddets anvendelse.

Til stk. 3.

Kulturministeren bemyndiges til at fastsætte overordnede regler for regnskabsaflæggelsen, som kan konkretiseres, afhængigt af den enkelte kommunes vurdering af behovet for enkel administration.

Til § 13

Bestemmelsen bemyndiger kulturministeren til at fastsætte nærmere regler om tilskud til undervisning m.v., til at fastsætte regler om krav til gennemsnitligt deltagerantal på holdene og til, som hidtil, at kunne fastsætte begrænsninger i emnekredsen.

Det er ikke tanken, at der skal ske en væsentlig ændring i forhold til cirkulære af 22. september 1973 om afgrænsning i emnekredsen for fritidsundervisning for voksne. I overensstemmelse med den holdning, der er blevet givet udtryk for i det lovforberedende

udvalg, er det hensigten at fastsætte, at motionsgymnastik, herunder yoga og afspænding ikke kan tilbydes som undervisning. Der skal dog samtidig åbnes mulighed for, at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte, at en eller flere af de af ministeren fastsatte begrænsninger ophæves.

Til kapitel 5

Tilskud til aktiviteter

Der påhviler kommunen en pligt til at yde tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Bestemmelsen følger dermed de kommunale støtteordninger, som hovedparten af kommuner allerede frivilligt har indført. Men der fastlægges ikke bestemte satser for sådanne tilskud.

Som i de kommunale støtteordninger vil der kunne fastlægges forskellige satser for denne støtte alt efter aktivitetens indhold og funktion. Dette giver mulighed for at opretholde det gældende tilskudsniveau til fritids- og ungdomsklubber og tilsvarende arbejde. Det skulle også give mulighed for, at klubarbejde for børn og unge mere smidigt vil kunne indpasses i kommunens samlede tilskudspolitik. Iøvrigt henvises til betænkning nr. 1088 om klubvirksomhed.

Til § 14

Forpligtelsen til at give tilskud til aktiviteter for børn og unge gælder det i omfang, personer under 25 år deltager i aktiviteten.

Til § 15

Til stk. 2.

Kommunalbestyrelsen fastsætter regler, jf. § 3, om, hvorledes virksomheden skal dokumenteres, således at bl.a. kravet om ligebehandling af virksomhed med samme funktion og indhold sikres.

Til stk. 3.

Kommunalbestyrelsen fastsætter regler, jf. § 3, om, hvorledes man bl.a. ved forhøjet tilskud skal tilgode-se f.eks. ungdoms- og fritidsklubber eller særlige grupper af unge.

Til stk. 4.

For mange kredse vil det være nødvendigt med forudbetaling. Samtidig vil en ratevis forudbetaling mindske kommunens risiko.

Til § 16

Bestemmelsen pointerer den ret til egen forvaltning af tilskud og af tilrettelæggelsen af den folkeop-

lysende virksomhed, som også fremgår af lovens krav til den enkelte kommunes regler, jf. § 3.

Til § 17

Til stk. 1.

Tilskudsmodtagerne forpligtes til at aflægge regnskab for anvendelsen af tilskuddet og skal samtidig dokumentere, at der også på dette område finder en egenbetaling sted. Loven stiller ikke særlige krav til størrelsen af denne egenbetaling.

Dokumentation, der vedrører foreningsmedlemmer, kan ikke afkræves i en form, der oplyser medlemmets identitet, fx. navn, adresse, fødselsdato, cpr-nummer, da dette ville betyde en registrering af foreningsmedlemmer.

Til stk. 2.

Det endelige tilskud beregnes ud fra regnskab og dokumenteret faktisk virksomhed sammenholdt med de ratevise åcontoudbetalinger, men kan aldrig overstige tilskudstilsagnet, jf. § 15.

Til stk. 3.

Der er pligt til at tilbagebetale åcontotilskud, der ikke er anvendt i overensstemmelse med loven eller de regler, kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 3 samt i overensstemmelse med de antagelser om virksomhedens omfang, der lå til grund for beregningen af tilskudstilsagnet.

Til stk. 4.

Kulturministeren er bemyndiget til at fastsætte overordnede regler om regnskabsaflæggelse som kan udfyldes af den enkelte kommunalbestyrelse. Hensigten hermed er at fastsætte regler, som medfører et minimum af offentlig administration.

Til § 18

Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til aktiviteter for voksne. Kommunalbestyrelsen fastsætter regler for tilskud til aktiviteter for voksne, jf. § 3, stk. 2, såfremt man beslutter at yde tilskud. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at visse former for aktiviteter ikke kan få tilskud, men f.eks. alene skal have adgang til lokaleanvisning.

Til § 19

Bestemmelsen giver mulighed for, at et tilskud modtaget til aktiviteter kan bruges til undervisnings-tilskud, jf. indledende bemærkninger til kapitel 4 og 5.

Til § 20

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 13 om undervisning m.v.

Til kapitel 6

Lokaler og udendørs anlæg

Bestemmelserne om lokaler og udendørs anlæg og tilskud til driftsudgifter i forbindelse med private haller, andre lokaler og lejrpladser er samlet i kapitel 6.

I bestemmelserne fastholdes og videreføres de fra fritidsundervisningsloven kendte hovedprincipper for lokalestøtte, anvisning og tilskud.

Lovforslagets bestemmelse om anvisning af lokaler og udendørs anlæg omfatter al virksomhed inden for loven, og de omfatter alle aldersgrupper. Lovforslagets bestemmelser om tilskud til private haller, andre lokaler og lejrpladser i forbindelse med aktiviteter for børn og unge under 25 år indebærer dog en forbedring af tilskuddet, da der påtænkes en forhøjelse af det maksimum for de driftsudgifter, til hvilke kommunalbestyrelsen er forpligtet at yde tilskud.

Endvidere skal der efter lovforslagets bestemmelser anvises lokaler og udendørs anlæg ikke blot til undervisning, men også til aktiviteter for voksne, og der åbnes mulighed for lokaletilskud til aktiviteter for voksne.

Anvisning

Til § 21

Til stk. 1. og stk. 2.

Anvisningsforpligtelsen omfatter alle virksomhedsformer inden for lovens område. Der skal således også anvises ledige lokaler og udendørs anlæg til aktiviteter for voksne, uanset om disse aktiviteter modtager tilskud.

Kun virksomhed, der efter sit indhold er omfattet af kapitel 4 Undervisning m.v. eller kapitel 5 Aktiviteter, er omfattet af anvisningsforpligtelsen. Men det er ikke en betingelse for at få anvist lokaler og udendørs anlæg, at der ydes tilskud efter kapitel 4 eller 5.

Anvisningsforpligtelsen omfatter efter lovforslaget kun offentlige lokaler og udendørs anlæg tilhørende kommunen, amtskommunen eller staten. Amtskommunale og statslige lokaler og udendørs anlæg skal være beliggende i kommunen.

Anvisningsforpligtelsen omfatter kun eksisterende lokaler og udendørs anlæg. Kommunale lokaler og udendørs anlæg skal anvises før henholdsvis amtskommunale og statslige. Som hidtil afholder kommunen eventuelle udgifter til lys, varme og rengøring i

forbindelse med de amtskommunale og statslige lokaler og udendørs anlæg, jf. § 22, stk. 2.

Lokaler og udendørs anlæg skal kun anvises, når de er ledige, det vil sige, når kommunen, amtskommunen eller staten ikke selv bruger dem eller i øvrigt har disponeret til anden side.

Lovforslagets bestemmelser om, at offentlige lokaler og udendørs anlæg skal anvises til virksomhed inden for denne lovs område, må, for at kunne gennemføres efter deres hensigt, forudsætte, at kommuner, amtskommuner og staten ikke kan disponere i form af udlejning af lokaler og udendørs anlæg til virksomhed inden for lovens område, jf. også § 23, hvorefter der alene ydes tilskud til driftsudgifter i forbindelse med egne eller lejede private haller, andre lokaler og lejrpladser.

I forbindelse med anvisning af lokaler og udendørs anlæg må der også tages hensyn til om de er egnede, herunder at de ligger i en rimelig nærhed i forhold til deltagerne.

Til stk. 3.

Som udgangspunkt har børn og unge fortrinstillig, men når det fx. drejer sig om handicapvenlige lokaler, kan voksne gå forud for børn og unge.

Til § 22

Til stk. 1.

Den vederlagsfri anvisning af lokaler og udendørs anlæg omfatter som hidtil også de fornødne birum samt lys, varme, bad, rengøring, inventar og undervisningsmateriel. I forhold til gældende lov kan brugerne ikke længere forlange skolebetjentbistand stillet til rådighed. Kræver ejeren af lokalerne, at skolebetjenten eller andet opsyn medvirker, kan der ikke kræves betaling herfor.

Til stk. 2.

Bestemmelsen svarer til gældende regler.

Til stk. 3.

Lokaler og udendørs anlæg, der stilles til rådighed, skal kunne fungere på samme måde, som når de iøvrigt anvendes. Dette gælder også det udstyr, herunder inventar og undervisningsmateriel, som de er forsynet med. Der kan på den anden side ikke stilles krav om særlig indretning eller særligt udstyr til lokaler og udendørs anlæg, fordi de er blevet anvist til den folkeoplysende virksomhed.

Til stk. 4.

Der kan som udgangspunkt ikke tages betaling for anviste lokaler og udendørs anlæg. Her er der dog

skabt mulighed for, at der kan opkræves et gebyr for brug af offentlige lokaler m.v. med det formål at kunne nedbringe driftsudgifterne ved brug af private lokaler. En sådan udligningsordning, der fungerer i et lukket kredsløb inden for hvert af de i § 4, stk. 3, nævnte hovedområder, vil kunne medvirke til at stille brugere af offentlige lokaler m.v. og af private haller og andre lokaler mere lige i økonomisk henseende.

Tilskud

Til § 23

Til stk. 1.

Med bestemmelsen videreføres gældende lovs princip om, at der er frit lokalevalg i forbindelse med aktiviteter for børn og unge, jf. dog stk. 2 om tilskud til nye haller.

Til stk. 2.

Denne bestemmelse indebærer en begrænsning af tilskudsforpligtelsen efter stk. 1. Kommunen kan efter denne bestemmelse undlade at yde tilskud til haller opført efter lovens ikrafttræden, til nye lejemål vedrørende haller eller til andre tilsvarende væsentlige forøgelses af tilskudsgrundlaget for bestående haller. Bestemmelsen omfatter bl.a. idrætshaller, svømmehaller, skøjtehallen, ridehaller og squashbaner. Kommunen kan også vælge at udskyde sin tilskudsforpligtelse i ovennævnte tilfælde, indtil der kan skabes plads på kommunens budget.

Til § 24

Bestemmelsen, der svarer til de gældende regler, medfører, at der skal ydes tilskud efter § 23, stk. 1., selvom de private haller, andre lokaler og lejrpladser ikke ligger i kommunen. Den kreds, der søger tilskud, skal selvsagt have hjemsted eller på anden måde hovedtilknytning til den pågældende kommune.

Til § 25

Til stk. 1.

Udgangspunktet for ydelse af tilskud er efter lovforslaget driftsudgifterne i forbindelse med anvendelsen af private haller, andre lokaler og lejrpladser. Kredsen må kunne dokumentere udgifterne. En nærmere afgrænsning af de tilskudsberettigede driftsudgifter vil kunne fastlægges i kommunernes retningslinier.

Til stk. 2.

Kulturministeren kan fastsætte et maksimum for det lovbundne lokaletilskud. Det vil være naturligt,

om der fastsættes et maksimum for idrætshaller m.v. og et andet maksimum for andre lokaler og lejrpladser.

Til stk. 3.

Med denne bestemmelse opretholdes den gældende aftrappingsordning, så at en forholdsmæssig nedsættelse af lokaletilskuddet under hensyn til antal deltagere over 25 år kun foretages, hvis denne udgør mindst 10 pct.

Til § 26

Bestemmelserne bevarer den hidtidige mulighed for kommunalbestyrelsen for at reducere tilskuddet, hvis udgiften forekommer urimelig høj.

Til § 27

Efter denne bestemmelse yder kommunalbestyrelsen tilskud til kredsens egne eller lejede private haller og andre private lokaler til undervisning m.v. for personer over 18 år, jf. § 5. Der er dog kun en forpligtelse til at yde tilskud, hvis det ikke har været muligt at anvise egnede offentlige lokaler. Kommunalbestyrelsen fastsætter reglerne for tilskudsordningen.

Til § 28

Med denne bestemmelse åbnes der mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til driftsudgifter i forbindelse med kredsens egne eller lejede private lokaler til personer over 25 år. Kommunalbestyrelsen fastsætter selv reglerne for tilskudsordningen.

Til § 29

Bestemmelsen er foreslået af hensyn til den kommunale budgetlægning.

Til kapitel 7

Administration

Administrationsreglerne skal ses i nøje sammenhæng med det øvrige lovforslag. Folkeoplysningsudvalget er derfor tillagt betydelig kompetence i overensstemmelse med lovens hovedsigte, som samtidig med indførelsen af kommunal rammestyning vil fremhæve de initiativtagende kredses egen forvaltning.

Til § 30

Bestemmelsen svarer til gældende regler i skolestyrelseslovens § 1.

Til § 31

Til stk. 1.

Folkeoplysningsudvalgets størrelse må kunne variere efter ønske i den enkelte kommune. Repræsentanter for de i § 4, stk. 3, nævnte hovedområder bør udvælges således, at udvalgets faglige erfaringer bliver bredest mulige. Herunder bør den eller de lokale handicaporganisationer altid have tilbud om en plads i udvalget.

Til stk. 2.

Her tænkes især på Københavns og Århus kommuner.

Til § 32

Til stk. 1.

Kommunalbestyrelsen fastsætter de generelle regler om tilskud og lokaleanvisning. Da folkeoplysningsudvalget skal administrere disse regler, er det hensigtsmæssigt, at udvalget får lejlighed til at udtale sig herom.

Til stk. 2.

Det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter den samlede økonomiske ramme til området og fordeler den på hovedområderne m.v., og folkeoplysningsudvalget er forpligtet til at udarbejde et beslutningsgrundlag herfor.

Til stk. 3 og 4.

De mennesker, sagen vedrører, har ansvaret for afgrænsningen i hver enkelt kommune både for så vidt angår afgrænsning af kredsene efter § 4, stk. 3, og for så vidt angår tvivlsmæssige spørgsmål om afgrænsning af virksomheden.

Til stk. 5 og 6.

Efter bestemmelserne afgiver folkeoplysningsudvalget udtalelse til kommunalbestyrelsen om eventuel opkrævning af gebyr for brug af anviste lokaler og udendørs anlæg og om nedsættelse af lokaletilskud.

Til § 33

Til stk. 2.

Efter bestemmelsen påhviler ansvaret for information om folkeoplysningsmulighederne i kommunen folkeoplysningsudvalget. Udvalget får endvidere ansvaret for udarbejdelse af oversigter over offentlige lokaler i overensstemmelse med § 21. Udvalget har ansvaret for rådgivning, vejledning og administrativ

hjælp til mindre og nye kredse, samt til grupper med særlige behov.

Til stk. 3.

Bestemmelsen svarer stort set til § 31 i gældende styrelseslov, men koncentrerer om aktiviteter for børn og unge. Loven handler om støtte til den frie, d.v.s. ikke offentlige, folkeoplysende virksomhed. Kommunalbestyrelsen må ikke i sin tilskudspolitik vanskeliggøre det frie, folkeoplysende arbejde. Samtidig kan der dog være behov for offentlige initiativer vedrørende børn og unge, når de folkeoplysende kredse ikke ønsker eller magter opgaverne.

Til § 34

Folkeoplysningsudvalget kan indstille til kommunalbestyrelsen om at nedsætte underudvalg. Afhængigt af folkeoplysningsudvalgets størrelse m.v. kan det være hensigtsmæssigt at udpege personer uden for udvalgets medlemskreds til sådanne underudvalg.

Til § 35

Til stk. 1.

Kulturministeren kan fastsætte regler om valg til folkeoplysningsudvalget, om dets nedsættelse og sammensætning. Folkeoplysningsudvalgets sammensætning og beføjelser på området fastsættes i en vedtægt, der vedtages af kommunalbestyrelsen. Det forudsættes, at områderne som udgangspunkt selv står for udpegningen af deres repræsentanter i udvalget.

Til stk. 2 og 3.

Efter ændringen af de kommunale styrelseslove ved lov nr. 729 af 2. december 1989, hvorved der blev skabt mulighed for, at en kommunalbestyrelse kan vælge en fast vederlagsordning i stedet for mødediæter, vil et kommunalbestyrelsesmedlem, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om vederlæggelse efter § 16a i lov om kommunernes styrelse, ikke kunne modtage diæter fra kommunens kasse.

Til § 36

Til stk. 1.

Efter bestemmelsen kan klage over afgørelser truffet af folkeoplysningsudvalget vedrørende virksomhed efter denne lov indbringes for kommunalbestyrelsen.

Til stk. 2.

Ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at visse afgørelser kan indbringes for ministeren, vil eventuelt blive anvendt for så vidt angår lønspørgsmål. Lovligheden af kommunalbestyrelsens afgørelser kan indbringes for tilsynsrådet.

Til kapitel 8

Amtskommunale opgaver

Bestemmelsen i § 37 tilsigter at videreføre gældende lovs forpligtelse for amtsrådene til at anvise lokaler og udendørs anlæg og yde lokaletilskud til foreningsarbejde for børn og unge på amtsplan. Der henvises til bemærkningerne til §§ 21-29 om lokaletilskud.

En del amtskommuner har ud over disse lovbestemte forpligtelser efter egen beslutning indført tilskud til amtsforeningers virksomhed. Sådanne tilskud, som er af stor værdi for arbejdet, forudsættes fortsat ydet på frivillig basis.

Til kapitel 9

Folkeuniversitetsvirksomhed

Dette kapitel er i det væsentlige en videreførelse af bestemmelserne om folkeuniversitetsvirksomhed i gældende lov.

Til § 38

Bestemmelsen markerer folkeuniversitetsudvalgets ansvar og afgrænsningen af området samt forudsætter en tæt sammenhæng og et tæt samarbejde med forskningsverdenen.

Til § 39

Til stk. 1.

Efter fritidsundervisningsloven er statens tilskud til lærerløn og foredragshonorar lovbundet, mens tilskuddet til administrationsudgifterne er rammebelagt. Efter bestemmelsen fastsættes på finansloven en beløbsramme for størrelsen af statens årlige tilskud til den samlede folkeuniversitetsvirksomhed. Rejseudgifter til lærere og foredragsholdere godtgøres efter de for statens tjenestemænd gældende regler.

Til stk. 2.

Med denne bestemmelse indføres deltagerbetaling til lærerløn m.v. ved universitetskurserne. Da lærerlønsgifterne er større ved folkeuniversitetsvirksomheden end ved den øvrige almene undervisning stilles kun krav om deltagerbidrag på mindst 1/4 af

udgifterne. Der betales fortsat mindst 1/3 af lønudgifterne til forelæsere.

Til § 40

Til stk. 1.

Bestemmelsen svarer til de hidtil gældende regler, men det præciseres, at udvalget nu har det overordnede økonomiske og faglige ansvar for den samlede virksomhed. Dette indebærer bl.a., at folkeuniversitetsudvalget skal beslutte den overordnede økonomiske politik på området, herunder statstilskuddets fordeling og skal påse, at kravene til undervisningens indholdsmæssige niveau og til lærerkvalifikationer opfyldes. Udvalget kan i den forbindelse stille krav til vedtægter m.v. for de enheder til hvilke statstilskuddet fordeles.

Til stk. 2.

Der vil som hidtil med kulturministerens godkendelse være mulighed for at ansætte en studierektor ved den samlede folkeuniversitetsvirksomhed.

Til § 41

Til stk. 1.

Bestemmelsen svarer til fritidsundervisningslovens regler og hænger bl.a. også sammen med, at folkeuniversitetsvirksomhed er med til at løse universiteternes forpligtelser efter styrelseslovens § 1 til at formidle forskningsarbejdet til offentligheden.

Til stk. 2.

Denne forpligtelse er altså sekundær, men herefter ligestillet med anden folkeoplysende undervisning m.v. efter denne lov.

Til kapitel 10

Løn

Til § 42

Bestemmelsen angår undervisning m. v. inden for to områder:

- 1) Undervisning, foredragsvirksomhed og studiekredse for voksne (ledere og lærere)
- 2) Folkeuniversitetet (foredragsholdere og kursuslærere, samt landssekretariatets leder)

For så vidt angår undervisningsvirksomhed m.v. forudsættes det i lovforslaget, at der – foruden de til området knyttede lærere – skal ansættes en leder, men man har herudover ikke på forhånd bundet sig til bestemmelser om ledelsens nærmere udformning og omfang herunder om eventuel ansættelse af med-

hjælpere for lederen, eller til i hvilke former de nærmere løn- og ansættelsesvilkår skal udformes.

For så vidt angår folkeuniversitetsvirksomhed påtænkes for forelæsere og undervisere udarbejdet nærmere regler, der viderefører den ordning, der nu følger af cirkulære af 1. september 1989 om lønninger m. v. til Folkeuniversitetets forelæsere og undervisere. Tilsvarende vil den hidtil gældende ordning for studierektoren som leder af landssekretariatet blive videreført uændret.

Der kan endvidere udarbejdes regler for andre grupper, bl.a. ledere og medarbejdere i klubber for børn og unge.

Til kapitel 11

Statstilskud

Overgangen fra statsrefusion til bloktilskud og fra regelstyring med høj grad af lovbundne tilskud til kommunal rammestyling medfører også ændring af statsopgaverne med hovedvægten på service overfor regering, folketing og enkeltpersoner.

Til § 43

Det er hensigten, at områdets organisationer, store som små, selv skal vurdere anvendelsen af offentlige tilskud til administration, til udviklingsarbejde og til medarbejderuddannelse. Det vil herefter også være organisationerne, der forestår leder- og læreruddannelsen. Dette er i overensstemmelse med, at den enkelte kreds selv, og på eget ansvar, vælger og vurderer både ledere og lærere. Til disse organisationer m.v. hører bl.a. også De Samvirkende Invalideorganisationer, som herefter selv får mulighed for at forvalte bl.a. midler til tolke og til specielle lærerkurser m.v. For så vidt angår de mindre organisationer og enkeltstående kredse er det tanken at lade Dansk Folkeoplysnings Samråd administrere disse tilskud.

Det vil i forbindelse med medarbejderuddannelse m.v. fortsat ofte være hensigtsmæssigt, at dette arbejde udføres i samarbejde med de voksenpædagogiske centre.

Tilskuddet til de landsdækkende oplysningsforbund og andre sammenslutninger med oplysningsarbejde for voksne som hovedformål skal delvis modsvare de forventede tilskud fra tips og lottoloven, som foreningslivets organisationer modtager.

Til § 44

Lovforslaget indebærer, at der i hver enkelt kommune afsættes midler til udviklingsarbejde, jf. § 4, stk. 2. Det vil dog samtidig være nødvendigt, at Kulturministeriet kan yde økonomisk støtte til udviklingsar-

bejde, bl.a. af tværkommunal eller tværsektorial karakter. Endvidere, at ministeriet kan støtte og iværksætte undersøgelser på særlige områder eller af landsdækkende karakter samt afholde eller yde tilskud til særlige konferencer m.m.

Det særlige finanslovstilskud til forsøgs- og udviklingsarbejde omfatter også udvikling af særlige undervisningsmaterialer i forbindelse med undervisning, hvor handicappede deltager, samt tilskud til udvikling af folkeoplysende organisationers og tilsvarende kredses mellemfolkelige arbejde.

Til kapitel 12

Andre bestemmelser

Til § 45

En ordning, der sikrer, at kommunegrænser ikke forhindrer deltagelse i folkeoplysende arbejde, er fortsat nødvendig.

De hidtil gældende regler om, at den kommune, hvor kredsen har hjemsted, kan kræve godtgørelse af undervisningsudgifter fra deltagernes hjemstedskommuner, gentages derfor i loven.

En deltager anses normalt for hjemmehørende i den kommune, hvor vedkommende er tilmeldt folkeregistret.

Mange kommuner har allerede indgået aftale om godtgørelsens omfang, og det forudsættes også fortsat at ske. De regler, der efter bemyndigelse kan fastsættes af ministeren tænkes alene at omfatte de tilfælde, hvor de involverede kommuner ikke har aftalt andet.

Det er ikke en betingelse for deltagelse i undervisning m.v. efter denne lov, at der er mulighed for refusion, hvilket bl.a. har betydning i relation til herboende grønlændere og færinger.

Til § 46

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i skolestyrelseslovens § 81.

Til § 47

Ønsket om en fortsat eksperimentering og udvikling medfører, at der er behov for at kunne fravige bestemmelserne i denne lov. I det omfang en dispensationsansøgning berører kommunalbestyrelsens kompetence, skal kommunalbestyrelsen høres.

Til kapitel 13

Ikrafttræden m.v.

Til § 48

Ifølge aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening skal loven træde i kraft den 1. august 1990.

Til § 49

Fritidsundervisningslovens bestemmelser foreslås ophævet i sin helhed, idet reglerne om ungdomsskolen skal afløses af bestemmelserne i det samtidig fremsatte forslag til lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler.

For at give den nødvendige tid til overvejelser om ungdomskostskolernes fremtidige status foreslås det, at ophævelsen af fritidsundervisningslovens bestemmelser om ungdomskostskoler først sker med virkning fra den 1. august 1991, jf. bemærkningerne til kapitel 1 i forslag til lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler.

Til § 50

En lang række af bestemmelserne i lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen bortset fra folkeskolen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. foreslås ophævet, da tilsvarende bestemmelser er optaget i henholdsvis forslag til lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler og nærværende lovforslag.

Derimod ophæves §§ 36, 40, 73, stk. 1 og 78b ikke. Bestemmelserne påtænkes senere overført til henholdsvis lov om specialundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 256 af 4. maj 1987, og lov om undervisning af voksne indvandrere, jf. lov nr. 355 af 4. juni 1986.

De ændrede formuleringer af §§ 57, 76 og 80b har sammenhæng med det af undervisnings- og forskningsministeren fremsatte forslag til lov om gymnaset m.v. (L 75), § 29, stk. 5, hvortil der i øvrigt henvises. Dette lovforslag træder ifølge forslaget § 29, stk. 1 først i kraft den 1. april 1991 og har virkning fra den 1. august 1991.

Til § 51

Ophævelse af de pågældende bestemmelser i frikommuneloven vedrører de bestemmelser, der hidtil har dannet grundlag for godkendelse af frikommuneprojekter inden for fritidsundervisningsområdet. Ifølge aftale med Indenrigsministeriet ophæves disse bestemmelser samtidig med ophævelse af de lovbe-

F. t. l. om støtte til folkeoplysning

stemmelser, de vedrører, således at det ikke er nødvendigt at afvente den førstkommende ændring i frikommuneloven. De frikommuneregulativer, der er godkendt efter de hidtidige regler, vil herefter bortfalde med virkning fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

I takt med et eventuelt behov for nye frikommuneprojekter er Kulturministeriet indstillet på at overveje at tilvejebringe en hertil svarende hjemmel i frikommuneloven.

Bilag 1

Undervisningsministeriets lovbekendtgørelse nr. 236 af 24. april 1987

Bekendtgørelse af lov om fritidsundervisning m.v.

Herved bekendtgøres lov om fritidsundervisning m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 329 af 11. juli 1983, med de ændringer, der følger af lov nr. 273 af 6. juni 1985, § 27 i lov nr. 217 af 23. april 1986 og lov nr. 356 af 4. juni 1986.

Kapitel I

Ungdomsskolen

Indhold og omfang

§ 1. Ungdomsskolen har til formål at give unge mellem 14 og 18 år en undervisning, som fæstner og uddyber deres kundskaber, giver dem forståelse af og dygtiggør dem til erhvervs- og samfundslivet og bidrager til at give deres tilværelse forøget indhold.

Stk. 2. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, kan unge under 14 år eller over 18 år optages i ungdomsskolen.

§ 2. I ungdomsskolen kan gives følgende undervisning:

1. Almene ungdomsskolekursus inden for alle emner, hvori unge måtte ønske undervisning i deres fritid. I hvert fag skal undervisningen omfatte mindst 24 timer, jfr. dog stk. 2.
2. Prøveforberedende undervisning, der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og efter den enkelte deltagers ønske kan afsluttes med statskontrolleret prøve eller eksamen i enkelte fag eller fagkombinationer.
3. Erhvervsmæssige grunduddannelser, der kan give en grundlæggende uddannelse med sigte på specielle erhvervsområder. Regler herom fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med organisationer, der dækker et område af arbejds-

markedet. Undtaget er erhvervsuddannelser, der henhører under anden lovgivning. Undervisningsministeren træffer afgørelse om omfanget af kommunernes forpligtelse med hensyn til erhvervsmæssige grunduddannelser.

4. Specialundervisning for handicappede.
5. Undervisning i færdselsreglerne og kørsel med knallert.

Stk. 2. I hver af de i stk. 1, nr. 1-4 nævnte former for undervisning indgår faget ungdomsorientering med et timetal, der fastsættes af undervisningsministeren, tilrettelagt med de unges egne problemer som udgangspunkt.

Stk. 3. I tilknytning til ungdomsskolens undervisning kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der for skolens elever efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, skal arrangeres klubvirksomhed, lejrskoleophold og anden fritidsvirksomhed.

§ 3. Ungdomsskolen kan indrettes med undervisning om dagen eller om aftenen eller med kombineret dag- og aftenundervisning.

Stk. 2. Såfremt undervisningen eller en del af den gives i sammenhængende tidsrum, kan den indrettes under kostskolelignende former.

Stk. 3. Der kan til ungdomsskoleundervisning oprettes særskilte ungdomskostskoler, jfr. §§ 19-26.

§ 4. Ungdomsskolen skal i øvrigt opfylde følgende krav:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.
2. Undervisningen skal være tilrettelagt efter en plan, der sikrer, at der gives en egentlig undervisning.
3. Lærerne skal have de fornødne forudsætninger for at undervise i de pågældende emner, og medarbejderne ved den supplerende fritidsvirksomhed skal have de fornødne kvalifikationer. Lærerne i specialundervisning skal gennem særlig uddannelse have erhvervet de fornødne forudsætninger for at kunne påtage sig den pågældende form for specialundervisning.
4. Undervisningen og fritidsvirksomheden skal gennemføres i egnede lokaler eller udendørsanlæg med fornødent udstyr.
5. Undervisningen skal være vederlagsfri.
6. De fornødne læremidler skal stilles vederlagsfrit til rådighed. De af eleverne forarbejdede genstande skal være elevernes ejendom.
7. Til elever, der har gennemgået undervisningen, udfærdiges et bevis for deltagelse samt for eventuelle prøver.
8. Lærerne og medarbejderne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 11-15.
9. Befordring i anledning af deltagelse i ungdomsskolevirksomhed skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, være vederlagsfri.

§ 5. Det påhviler enhver kommunalbestyrelse, alene eller i samarbejde med andre kommunalbestyrelser, at åbne mulighed for ungdomsskolevirksomhed for kommunens unge. Kommunen afholder de hermed forbundne udgifter.

Stk. 2. Der skal i enhver kommune foreligge en plan over ungdomsskoleordningen i kommunen.

Stk. 3. Private ungdomsskoler optages på ungdomsskoleplanen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 6. På grundlag af ungdomsskoleplanen udarbejdes der hvert år forslag til ungdomsskolevirksomhed inden for det pågældende område. Til alle unge mellem 14 og 18 år i

kommunen fremsendes tilbud i overensstemmelse hermed.

§ 7. Såfremt der til undervisning i et fag eller en fagkombination har meldt sig mindst følgende antal elever, skal den pågældende undervisning oprettes:

1. Almene ungdomsskolekursus samt undervisning i færdselsreglerne og kørsel med knallert. 12 elever
2. Prøveforberedende undervisning 10 elever
3. Specialundervisning, der tager sigte på at kompensere for det pågældende handicap 2 elever
4. Specialundervisning, der er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens handicap 5 elever

Kommunalbestyrelsen kan godkende oprettelse af undervisning med et lavere deltagerantal end de nævnte, dog mindst 2 deltagere.

Stk. 2. Har der meldt sig færre end de i stk. 1 nævnte antal elever, har kommunen pligt til at henvise de tilmeldte unge til den pågældende form for undervisning i en anden kommune.

Stk. 3. Enhver kommune, der har oprettet ungdomsskoleundervisning, har i det omfang, hvori pladsforholdene tillader det, pligt til at modtage elever med hjemsted i kommuner, der ikke har oprettet undervisning i vedkommende fag eller fagkombination. Samme pligt påhviler en privat ungdomsskole, der er optaget på ungdomsskoleplanen. Elevernes hjemstedskommune godtgør skolekommunen de hermed forbundne udgifter.

§ 8. Efter fælles indstilling fra organisationer, der dækker et område af arbejdsmarkedet, kan det efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, pålægges unge mellem 14 og 18 år, der er beskæftiget inden for det pågældende område, at deltage i erhvervmæssig grunduddannelse og arbejdsgiverne at give den fornødne frihed dertil.

Stk. 2. Unge, der på grund af deltagelse i erhvervmæssig grunduddannelse i henhold til stk. 1 mister arbejdsfortjeneste, modtager

godtgørelse herfor af statskassen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Lokaler og udendørsanlæg

§ 9. Kommunen skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, tilvejebringe egnede lokaler og udendørsanlæg med fornødent udstyr til ungdomsskoleundervisningen og den dertil knyttede fritidsvirksomhed.

Stk. 2. Skoler, andre lokaler og udendørsanlæg, der tilhører amtskommunen eller staten, skal med fornødent udstyr stilles vederlagsfrit til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Kommunen afholder udgifterne til lys, varme, bad, rengøring samt fornøden skolebetjentbistand.

Stk. 3. Andre skoler, lokaler og udendørsanlæg, til hvis opførelse der ydes lån eller tilskud fra staten, skal med fornødent udstyr stilles til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og mod en efter amtsrådets skøn rimelig leje, der afholdes af kommunen.

Løn m.v.

§ 10. Lederen af en ungdomsskole oppebærer et honorar, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Ved større skoler kan der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, i stedet ansættes en heltidsbeskæftiget leder for højst 3 år ad gangen med et honorar svarende til lønnen for lærere/overlærere, viceskoleinspektører eller skoleinspektører i folkeskolen.

Stk. 3. Ledelsen af en større kommunal ungdomsskole kan efter kommunalbestyrelsens bestemmelse overdrages en leder, der ansættes i en på kommunens skoleplan for folkeskolen normeret stilling med lønning svarende til lønningen for viceskoleinspektører eller skoleinspektører i folkeskolen. De nærmere regler for stillingens normering, besættelse og indhold fastsættes af undervisningsministeren. For lederen gælder i øvrigt reglerne om folkeskolens tjenestemænd.

Stk. 4. Til bistand for lederen kan der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, antages pædagogisk medhjælp.

§ 11. Timebetalingen for undervisningen i en ungdomsskole, herunder dennes prøveforberedende undervisning, fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

§ 12. En undervisningstime er på 55 minutter, hvoraf 10 minutter kan anvendes til friminutter. Hvor pædagogiske hensyn gør det ønskeligt, kan andre lektionsperioder godkendes.

§ 13. Lønningerne til medarbejdere ved ungdomsskolens fritidsvirksomhed fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

§ 14. Indrettes der undervisning med tilrejsende lærere, kan der efter regler, der fastsættes af kommunalbestyrelsen, ydes godtgørelse for befordringsudgifter.

Stk. 2. Til ledere og deres eventuelle medhjælp, der fører tilsyn med flere undervisningssteder, ydes der godtgørelse for befordringsudgifter ved tilsynsbesøg efter de for statens tjenestemænd gældende regler.

§ 15. Ledere og lærere, der lønnes efter bestemmelserne i dette kapitel, er ikke omfattet af ferielovens regler.

§ 16. Folkeskolens lærere kan, såfremt de kommunale myndigheder og vedkommende lærer ønsker det, overtage undervisning i ungdomsskolen, således at de læste timer efter omregningsregler, der fastsættes af undervisningsministeren, helt eller delvis træder i stedet for det antal undervisningstimer, der påhviler lærerne som tjenestemænd i folkeskolen. Omfanget af en sådan ordning må fremgå af kommunens skoleplan for folkeskolen.

§ 17. Alle udgifter i forbindelse med undervisning og fritidsvirksomhed på ungdomsskoler, der er optaget på den godkendte ungdomsskoleplan, afholdes af kommunen.

§ 18. (Ophævet).

Ungdomskostskoler

§ 19. En ungdomskostskole kan oprettes af en kommune eller et forbund af kommu-

ner, herunder amtskommuner, eller af staten. Den skal være indrettet som kostskole, men kan også optage hjemmeboende elever til undervisning og samvær dagen igennem.

Stk. 2. Optager skolen undervisningspligtige elever, skal forstanderen sende meddelelse om elevens optagelse og om kursets varighed til skolekommissionen i hjemstedskommunen, i København til skoledirektionen. Forlader eleven skolen inden kursets afslutning, skal skolemyndighederne ligeledes underrettes, medmindre elevens undervisningspligt er ophørt.

§ 20. Godkendelse af en kommunal ungdomskostskole kan meddeles af undervisningsministeren under følgende betingelser:

1. Skolen skal opfylde de i § 4, nr. 2-7, anførte krav.
2. Skolens forstander skal have de fornødne forudsætninger for at lede en ungdomskostskole.
3. Skolens forstander og lærere skal før deres ansættelse have forevist en ikke over tre måneder gammel attest for ikke at lide af smittefarlig tuberkulose.
4. Skolens undervisning skal omfatte mindst 30 ugentlige timer.

Stk. 2. En kommunal ungdomskostskole har pligt til i det omfang, hvori pladsforholdene tillader det, at modtage elever, som henvises fra kommuner, der ikke har oprettet ungdomskostskole. Elevernes hjemstedskommune afholder de kommunale udgifter, der er forbundet hermed.

Stk. 3. En kommunal ungdomskostskole er undergivet tilsyn af amtsrådet og undervisningsministeren.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fratage en kommunal ungdomskostskole dens godkendelse, hvis skolen ikke opfylder betingelserne efter stk. 1, eller hvis dens undervisning eller øvrige forhold ikke findes tilfredsstillende.

§ 21. Alle udgifter til en godkendt kommunal ungdomskostskole afholdes af kommunen eller forbundet af kommuner.

§ 22. Forstanderen for en kommunal ungdomskostskole normeres på en for skolen oprettet skoleplan med lønning svarende til lønningen for viceskoleinspektører eller sko-

leinspektører i folkeskolen. Faste lærere normeres med lønning svarende til lønningen for lærere/overlærere i folkeskolen. Timelønnede lærere med indtil 450 timer årlig lønnes med den timebetaling, der gælder for ungdomsskolen, jfr. § 11. For lærere med højere timetal beregnes lønnen i forhold til en fast lærers løn.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om det pligtige timetal m.v. for forstandere og faste lærere.

Stk. 3. For forstandere og faste lærere ved kommunale ungdomskostskoler gælder i øvrigt reglerne om folkeskolens tjenestemænd.

§ 23. (Ophævet).

§ 24. (Ophævet).

§ 25. Til ophold på statslige ungdomskostskoler ydes bidrag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 26. Undervisningsministeren fastsætter regler om, i hvilken udstrækning eleverne skal bidrage til dækning af udgifterne ved ophold på en ungdomskostskole.

Kapitel II

Fritidsvirksomhed for børn og unge

Interessegrupper for børn og unge

§ 27. Ved en interessegruppe for børn og unge forstås i denne lov en gruppe af skole-søgende børn og unge, der efter de i § 28 fastsatte regler samles om en virksomhed af interessebetonet karakter.

§ 28. Godkendelse af en interessegruppe for børn og unge meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.
2. Virksomheden skal stå åben for alle skole-søgende børn og for unge under 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes interessegrupper med en bestemt deltagerkreds og fastsættes begrænsninger i det antal grupper, hvori den enkelte kan deltage.

3. Virksomheden skal være henlagt til dagtimerne eller de tidlige aften timer og skal omfatte mindst 20 og højst 60 timer.
4. Gruppen skal bistås af en kvalificeret instruktør.
5. Virksomheden skal gennemføres i egnede lokaler eller udendørsanlæg med fornødent udstyr.
6. Virksomheden skal være vederlagsfri, men der kan afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.
7. Kommunen skal erklære sig villig til at udrede den del af driftsudgifterne, der ikke dækkes af staten og indskrivningsgebyret.

§ 29. Til godkendte interessegrupper for børn og unge ydes tilskud under følgende betingelser, jfr. dog § 36, stk. 1:

1. Virksomheden skal være gennemført med mindst 10 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

2. Ydes der instruktøren løn, skal denne være fastsat efter reglerne i § 35.

Ungdomsklubber

§ 30. Ved en ungdomsklub forstås i denne lov en klub, der samler unge mellem 14 og 18 år til virksomhed og samvær i deres fritid.

§ 31. Kommunalbestyrelsen kan godkende en ungdomsklub under følgende betingelser:

1. Klubben skal have en bestyrelse, hvoraf flertallet skal være myndige, og mindst 2 medlemmer skal vælges af og blandt klubbens medlemmer.
2. Klubbens leder og medarbejdere skal have de fornødne kvalifikationer.
3. Adgang til at være medlem af klubben skal stå åben for alle i alderen mellem 14 og 18 år.
4. Klubben skal råde over egnede lokaler.
5. Klubben skal hvert år til den godkendende myndighed indsende en plan og et budget for klubbens virksomhed.
6. Klubben skal selv udrede den del af udgifterne, der ikke dækkes af kommunen.
7. Ydes der løn til klubbens ledere og medarbejdere, skal denne være fastsat efter reglerne i § 35.

Stk. 2. Den godkendende myndighed kan fratage en ungdomsklub dens godkendelse, hvis klubben ikke opfylder betingelserne efter stk. 1, eller hvis dens virksomhed eller øvrige forhold ikke findes tilfredsstillende.

§ 32. (Ophævet).

§ 33. (Ophævet).

Lokaler og udendørsanlæg

§ 34. Kommunen skal, jfr. dog § 34 a, efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, anvise egnede lokaler og udendørsanlæg med fornødent udstyr til interessegrupper for børn og unge, til ungdomsklubber og til foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

Stk. 2. Skoler, andre lokaler og udendørsanlæg, der tilhører kommunen, skal med lys, varme, bad, rengøring, inventar, undervisningsmateriel samt fornøden skolebetjentbistand stilles vederlagsfrit til rådighed. Kommunen kan i særlige tilfælde undlade at yde skolebetjentbistand.

Stk. 3. Skoler, andre lokaler og udendørsanlæg, der tilhører amtskommunen eller staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles vederlagsfrit til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Kommunen afholder udgifterne til lys, varme, bad, rengøring samt fornøden skolebetjentbistand. Kommunen kan træffe aftale med ejeren om, at der i særlige tilfælde ikke stilles skolebetjentbistand til rådighed.

Stk. 4. Andre skoler og lokaler, til hvis opførelse der ydes lån eller tilskud af staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og mod en efter amtsrådets skøn rimelig leje, der afholdes af kommunen.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, træffer kommunalbestyrelsen efter indstilling fra fritidsnævnet afgørelse om ydelse af tilskud til driftsudgifter til lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger og benyttes til interessegrupper og foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

§ 34 a. Amtskommunen er forpligtet over for foreningsarbejde på amtsplan for børn og unge under 25 år på samme måde, som kommunen efter § 34, stk. 1 og 2, er forpligtet over for foreningsarbejde for børn og unge under 25 år i øvrigt.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke foreninger for børn og unge under 25 år amtskommunen er forpligtet over for i henhold til denne paragraf.

Stk. 3. For foreningsarbejde på amtsplan for børn og unge under 25 år gælder i øvrigt:

1. Kommunens og statens skoler, andre lokaler og udendørsanlæg skal stilles vederlagsfrit til rådighed med fornødent inventar og undervisningsmateriel efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Amtskommunen afholder udgifterne til lys, varme, bad, rengøring samt fornøden skolebetjentbistand. Amtskommunen kan træffe aftale med ejeren om, at der i særlige tilfælde ikke stilles skolebetjentbistand til rådighed.
2. De skoler og lokaler, der er omtalt i § 34, stk. 4, skal stilles til rådighed med fornødent inventar og undervisningsmateriel efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.
3. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, træffer amtsrådet afgørelse om ydelse af tilskud til driftsudgifter til lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger.

Løn

§ 35. Lønningerne til instruktører ved interessegrupper for børn og unge samt til ledere og medarbejdere ved ungdomsklubber fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Lønningerne til instruktører ved interessegrupper for børn og unge udbetales månedsvis bagud af kommunen, der tillige stiller forskudsbeløb til rådighed for ungdomsklubberne. Såfremt betingelserne for at opnå tilskud ikke opfyldes, kan kommunen kræve de udbetalte beløb tilbage fra dem, der har etableret den pågældende virksomhed.

Tilskud

§ 36. Til godkendte interessegrupper for børn og unge, oprettet af foreninger og andre private initiativtagere, yder staten tilskud med $\frac{2}{3}$ af lønudgiften.

Stk. 2. Til godkendte ungdomsklubber yder kommunen tilskud med mindst 80 pct. af driftsudgifterne i henhold til et regnskab, der er godkendt af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens og amtskommunens udgifter i henhold til § 34, stk. 4 og 5, og § 34 a, stk. 3, nr. 2 og 3, under forudsætning af, at de pågældende lokaler og lejrpladser tilhører en privat institution.

Stk. 4. Statstilskuddet udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 5. Statstilskuddet til amtskommunen og Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

Kapitel III

Fritidsundervisning for voksne

Aftenskoler

§ 37. Ved en aftenskole forstås i denne lov en skole, der tilbyder undervisning i emner, hvori voksne i deres fritid måtte ønske undervisning. Undervisningsministeren kan fastsætte almindelige regler om begrænsninger i emnekredsen.

§ 38. Godkendelse af et aftenskolehold meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.
2. Undervisningen skal være tilrettelagt for voksne og stå åben for alle over 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes hold, der er tilmeldt med en bestemt deltagerkreds.
3. Undervisningen skal være tilrettelagt efter en plan, som sikrer, at der gives en egentlig undervisning.
4. Undervisningen skal give en alsidig belysning af emnet.
5. Der skal være et rimeligt forhold imellem undervisningens mål og timetal. Undervisningen skal meddeles i mindst 20 timer i hvert emne.

6. Læreren skal have de fornødne forudsætninger for at undervise i emnet.
7. Undervisningen skal gennemføres i egne lokaler med fornødent udstyr.

§ 39. Til et godkendt aftenskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med undervisningsplanen.
2. Lederen og lærerne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.
3. Undervisningen skal være påbegyndt med mindst 12 deltagere. I tyndt befolkede egne eller i mindre øsamfund kan det nævnte deltagerantal efter amtsrådets bestemmelse nedsættes til 10.
4. Hold i instrumentalundervisning kan kun oprettes med mindst 4 deltagere.

Aftenhøjskoler

§ 40. Ved en aftenhøjskole forstås i denne lov en skole, der inden for humanistiske, samfundsmæssige og naturvidenskabelige emner tilbyder en videregående almen undervisning.

§ 41. Godkendelse af et aftenhøjskolehold meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-5 og 7.
2. Lærerne skal gennem særlig uddannelse eller virksomhed have erhvervet de fornødne forudsætninger for at undervise i det pågældende emne.

Stk. 2. Aftenhøjskoleundervisning kan efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, meddeles som supplement til anden fritidsundervisning for voksne, der er omfattet af denne lov. Denne undervisning skal omfatte mindst 10 timer i hvert emne.

§ 42. Til et godkendt aftenhøjskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med undervisningsplanen.
2. Lederen og lærerne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.
3. Undervisningen skal være påbegyndt med mindst 12 deltagere. I tyndt befolkede egne eller i mindre øsamfund kan det nævnte

te deltagerantal efter amtsrådets bestemmelse nedsættes til 10.

Studiekredse

§ 43. Ved en studiekreds forstås i denne lov en gruppe, der gennem deltagernes selvstændige arbejde og på grundlag af særligt studiemateriale belyser et humanistisk, samfundsmæssigt eller naturvidenskabeligt emne.

§ 44. Godkendelse af en studiekreds meddeles under følgende betingelser:

1. Den skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2, 4-5 og 7.
2. Den skal være tilrettelagt på grundlag af egnet studiemateriale.
3. Studiekredslæreren skal gennem uddannelse eller virksomhed have erhvervet de fornødne forudsætninger for at virke som leder af kredsen.

§ 45. Til en godkendt studiekreds ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Studiekredsens arbejde skal være gennemført på grundlag af det godkendte studiemateriale.
2. Lederen og studiekredslæreren skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.
3. Studiekredsen skal være påbegyndt med mindst 12 deltagere. I tyndt befolkede egne eller i mindre øsamfund kan det nævnte deltagerantal efter amtsrådets bestemmelse nedsættes til 10.

Foredragsrækker

§ 46. Ved en foredragsrække forstås i denne lov en række foredrag, der giver oplysning om humanistiske, samfundsmæssige og naturvidenskabelige emner.

§ 47. Godkendelse af en foredragsrække meddeles under følgende betingelser:

1. Den skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2, 4 og 6-7.
2. Den må kun omhandle én emnekreds.
3. Den skal være tilrettelagt efter en plan, der omfatter mindst 4 foredrag.
4. Deltagerne skal yde bidrag til foredrags-honoraret efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 48. Til en godkendt foredragsrække ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Foredragsrækken skal være gennemført i overensstemmelse med planen.
2. Foredragsrækken skal være påbegyndt med mindst 25 deltagere. I tyndt befolkede egne eller i mindre øsamfund kan det nævnte deltagerantal efter amtsrådets bestemmelse nedsættes til 15.
3. Lederen skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i § 63, § 66, stk. 2, og § 67.

§§ 49–51. (Ophævet).

Specialundervisning

§ 52. Ved specialundervisning forstås i denne lov et kursus, der tilbyder voksne handicappede undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens handicap.

Stk. 2. Såfremt der har meldt sig mindst 5 elever til et kursus, skal dette oprettes. Amtsrådet kan godkende undervisning med et lavere deltagerantal end det nævnte, dog mindst 2 deltagere. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 53. Godkendelse af et specialundervisningskursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1, 3–5 og 7.
2. Det skal være tilrettelagt for den pågældende gruppe handicappede.
3. Læreren skal gennem særlig uddannelse have erhvervet de fornødne forudsætninger for at kunne påtage sig den pågældende form for specialundervisning.
4. Undervisningen skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

§ 54. Til et godkendt specialundervisningskursus ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med undervisningsplanen.
2. Lederen og læreren skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63–67.

Erhvervsmæssige kursus

§ 55. Ved et erhvervsmæssigt kursus forstås i denne lov et kursus, der giver deltagerne en fritidsundervisning med sigte mod et bestemt arbejdsområde. Undtaget er erhvervsuddannelser, der henhører under anden lovgivning.

§ 56. Godkendelse af et erhvervsmæssigt kursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1–2 og 6–7.
2. Undervisningen skal være tilrettelagt efter en kursusplan, der er godkendt af undervisningsministeren efter forhandling med de organisationer, der dækker det pågældende område af arbejdsmarkedet.

§ 57. Til et godkendt erhvervsmæssigt kursus ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med kursusplanen.
2. Undervisningen skal være påbegyndt med mindst 12 deltagere. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.
3. Lederen og lærerne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63–67.

Interessegrupper for voksne

§ 58. Ved en interessegruppe for voksne forstås i denne lov en gruppe, der efter de i § 59 fastsatte regler samles om en virksomhed inden for praktiske og musiske emner.

§ 59. Godkendelse af en interessegruppe for voksne meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.
2. Virksomheden skal stå åben for alle over 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes interessegrupper med en bestemt deltagerkreds.
3. Virksomheden skal omfatte mindst 20 timer.
4. Gruppen skal bistås af en kvalificeret instruktør.
5. Virksomheden skal gennemføres i egnede lokaler med fornødent udstyr.

§ 60. Til en godkendt interessegruppe for voksne ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Lederen og instruktøren skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.
2. Virksomheden skal være påbegyndt med mindst 12 deltagere. I tyndt befolkede egne eller i mindre øsamfund kan det nævnte deltagerantal efter amtsrådets bestemmelse nedsættes til 10.

Godkendende myndighed m.v.

§ 61. Det påhviler kommunalbestyrelsen at yde tilskud til fritidsundervisning for voksne i det omfang, denne opfylder de fastsatte godkendelses- og tilskudsbestemmelser.

Stk. 2. Deltagelse i fritidsundervisning for voksne kan ikke gøres betinget af bopæl i den kommune, hvor holdet oprettes. Skolekommunen kan dog kræve godtgørelse fra deltagerens hjemstedskommuner.

Lokaler

§ 62. Kommunen skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, anvise egnede lokaler med fornødent udstyr til fritidsundervisning for voksne.

Stk. 2. Skoler og andre lokaler, der tilhører kommunen, skal med lys, varme, rengøring, inventar, undervisningsmateriel samt fornøden skolebetjentbistand stilles vederlagsfrit til rådighed. Kommunen kan i særlige tilfælde undlade at yde skolebetjentbistand.

Stk. 3. Skoler og andre lokaler, der tilhører amtskommunen eller staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles vederlagsfrit til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Kommunen afholder udgifterne til lys, varme, rengøring samt fornøden skolebetjentbistand. Kommunen kan træffe aftale med ejeren om, at der i særlige tilfælde ikke stilles skolebetjentbistand til rådighed.

Stk. 4. Andre skoler og lokaler, til hvis opførelse der ydes lån eller tilskud af staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og mod en efter amtsrådets skøn rimelig leje, der afholdes af kommunen.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, træffer kommunalbestyrelsen efter indstilling fra voksenundervisningsnævnet afgørelse om ydelse af tilskud til driftsudgifter til andre lokaler, der benyttes til godkendt fritidsundervisning for voksne.

Løn m.v.

§ 63. Lederen af en fritidsundervisning for voksne, der beskæftiger flere lærere og har mere end 100 timers undervisning pr. skoleår, oppebærer et honorar, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Overstiger det samlede timetal i et skoleår 7.500, kan der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, i stedet ansættes en heltidsbeskæftiget leder for højst 3 år ad gangen med et honorar svarende til lønnen for lærere/overlærere, viceskoleinspektører eller skoleinspektører i folkeskolen.

Stk. 3. Til bistand for en heltidsbeskæftiget leder kan der antages pædagogisk medhjælp. Honoraret til medhjælpen fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

§ 64. Timebetalingen for fritidsundervisningen for voksne fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Timebetalingen udbetales månedsvis bagud af kommunen. Såfremt betingelserne for at opnå tilskud til et hold ikke opfyldes, kan kommunen kræve de beløb, der er udbetalt i timeløn til lærere, tilbage fra dem, der har etableret undervisningen.

§ 65. En undervisningstime er på 55 minutter, hvoraf 10 minutter kan anvendes til friminutter. Hvor pædagogiske hensyn gør det ønskeligt, kan andre lektionsperioder godkendes.

§ 66. Indrettes der undervisning med tilrejsende lærere, kan der efter regler, der fastsættes af kommunalbestyrelsen, ydes godtgørelse for befordringsudgifter.

Stk. 2. Til ledere og de i henhold til § 63, stk. 3, ansatte medhjælpere, der fører tilsyn med flere undervisningssteder, ydes der godtgørelse for befordringsudgifter ved tilsynsbe-

søg efter de for statens tjenestemænd gældende regler.

§ 67. Ledere og lærere, der lønnes efter bestemmelserne i dette kapitel, er ikke omfattet af ferielovens regler.

§ 68. (Ophævet).

Tilskud

§ 69. Til aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekrede, erhvervsmæssige kursus og interessegrupper for voksne yder staten og kommunen tilskud med hver $\frac{1}{3}$ af udgifterne til honorar og timebetaling i henhold til §§ 63 og 64. Den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Til specialundervisning yder staten og kommunen tilskud med hver 50 pct. af udgifterne til honorar og timebetaling i henhold til §§ 63 og 64.

Stk. 3. Staten yder tilskud med $\frac{1}{3}$ af udgiften til foredragshonorar i henhold til § 47, dog højst med et beløb svarende til timelønnen for 2 undervisningstimer i aftenskolen efter regler fastsat af undervisningsministeren, jfr. § 64, stk. 1. Kommunen udreder et beløb af mindst samme størrelse.

Stk. 4. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, yder staten tilskud med 50 pct. af udgiften til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisningskursus. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.

Stk. 5. Befordringsudgifter m.v. i henhold til § 66 afholdes af kommunen.

Stk. 6. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens udgifter i henhold til § 62, stk. 4 og 5, under forudsætning af, at de pågældende lokaler tilhører en privat institution.

§ 70. Tilskud efter § 69 udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 2. Statstilskuddet til Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

Kapitel IV

Supplerende kulturelle arrangementer

§ 71. Til foredrag, kunstudstillinger, koncerter og andre kulturelle arrangementer i tilslutning til godkendt ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne ydes statstilskud med $\frac{1}{3}$ af udgifterne under følgende betingelser:

1. Arrangementet skal være godkendt af henholdsvis ungdomsskolensnævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet.
2. Kommunen skal have erklæret sig villig til at yde tilskud med mindst $\frac{1}{3}$ af udgifterne til arrangementer i tilslutning til fritidsundervisning for voksne og $\frac{2}{3}$ af udgifterne til andre arrangementer.

Stk. 2. Statstilskuddet udbetales til kommunen af amtskommunen, i København af undervisningsministeriet.

Kapitel V

Rådgivende organer

§§ 72–82. (Ophævet).

Kontaktudvalg

§ 83. Undervisningsministeren nedsætter et kontaktudvalg til at varetage samarbejdet mellem direktoratet for ungdomsundervisning og uddannelsesrådet for ikke-faglærte arbejdere med henblik på ungdomsskolens erhvervsmæssige grunduddannelser. Efter indstilling fra kontaktudvalget kan undervisningsministeren nedsætte underudvalg til formidling af samarbejdet mellem ungdomsskolen og arbejdsmarkedets organisationer inden for de enkelte erhvervsområder.

Stk. 2. Medlemmerne beskikkes for 4 år. Undervisningsministeren udpeger for hvert udvalg blandt udvalgets medlemmer en formand og fastsætter en forretningsorden.

Kapitel VI

Folkeuniversitetsvirksomhed

§ 84. Til folkeuniversitetsvirksomhed, der er knyttet til universiteterne, og som gennem universitetskursus og forelæsninger udbreder kendskabet til videnskabens arbejdsmetoder og resultater, ydes statstilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal stå åben for alle.
2. Undervisningen skal være tilrettelagt og gennemført efter planer, som er godkendt af folkeuniversitetsudvalget.
3. Undervisningsministeren skal godkende sammensætningen af folkeuniversitetsudvalget.
4. Lærere og forelæsere skal være godkendt af undervisningsministeren.
5. Lærere og forelæsere skal være lønnet efter de i medfør af § 85 fastsatte regler.
6. Undervisningen skal være gennemført i egnede lokaler med fornødent udstyr.
7. Undervisningen på et universitetskursus skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr. Deltagere i forelæsninger skal yde bidrag til forelæserhonoraret efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om deltagerantal på universitetskurserne som betingelse for ydelse af tilskud til disse.

§ 85. Undervisningsministeren fastsætter regler for lønning af lærere og forelæsere og for godtgørelse af rejseudgifter m.v. til disse.

§ 86. Der kan med undervisningsministerens godkendelse ansættes en studierektor ved den samlede folkeuniversitetsvirksomhed.

§ 87. Staten yder tilskud med et beløb, der svarer til udgifterne efter § 85 og lønnen efter § 86 med fradrag af deltageres bidrag til forelæserhonorarer.

Stk. 2. Staten yder tilskud til delvis dækning af udgifterne til folkeuniversitetsvirksomhedens administration.

Stk. 3. Statstilskuddet anvises efter finansårets udløb. Der kan ydes forskud i det løbende finansår.

§ 88. Universiteterne og de øvrige højere læreanstalter stiller lokaler med fornødent udstyr til rådighed for folkeuniversitetsvirksomheden. Udgifterne herved afholdes af de pågældende læreanstalter.

Stk. 2. Såfremt der ikke i henhold til stk. 1 kan tilvejebringes de fornødne lokaler til folkeuniversitetsvirksomheden, skal kommunen

anvise lokaler i overensstemmelse med de i § 62 fastsatte regler.

Kapitel VII

Brevskoler

§ 89. En skole, der tilbyder undervisning gennem undervisningsbreve, kan efter ansøgning undergives tilsyn af undervisningsministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilsynets omfang og gennemførelse.

§ 90. Brevskoler, der er undergivet undervisningsministerens tilsyn, må benytte betegnelsen »statskontrolleret brevscole«. Andre brevscole må ikke benytte denne betegnelse eller andre betegnelser, der er egnet til forveksling hermed, derunder navnlig forbindelser af ordet »brevscole« med ord som »statsanerkendt«, »autoriseret« eller »godkendt«.

Stk. 2. Overtrædelse af stk. 1 straffes med bøde. Er lovovertrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab el. lign., kan bødeansvar pålægges virksomheden som sådan.

§ 91. Til statskontrollerede brevscole ydes statstilskud under følgende betingelser:

1. Skolens elevbetaling skal være godkendt af undervisningsministeren.
2. Skolens regnskab skal være godkendt af undervisningsministeren.
3. Undervisningen skal årligt omfatte mindst 50 elever og mindst 300 besvarede undervisningsbreve.

§ 92. Statstilskuddet fastsættes af undervisningsministeren efter godkendelse af folketingets finansudvalg således, at der pr. rettet undervisningsbrev ydes en bestemt procentdel af begyndelsestimelønnen for lærere ved aftenskolen. Det samlede statstilskud i et undervisningsår kan dog ikke overstige skolens underskud i det pågældende år.

Stk. 2. Statstilskuddet anvises efter udgangen af undervisningsåret. Der kan ydes forskud i det løbende undervisningsår med indtil halvdelen af det forventede tilskud.

§ 93. Der kan ydes statstilskud til forsøg

på brevkoleundervisningens område.

Kapitel VIII

Fritidsundervisning for søfarende

§ 94. Ved fritidsundervisning for søfarende forstås i denne lov undervisning i studiekredsform for søfarende, som på grund af deres erhverv er forhindret i at deltage i fritidsundervisning efter reglerne i kapitel III.

§ 95. Godkendelse af en fritidsundervisning for søfarende meddeles under følgende betingelser:

1. Den skal være iværksat af eller i samarbejde med organisationer eller institutioner med tilknytning til søfarten.
2. Den skal stå åben for alle på skibet ansatte.
3. Den skal være tilrettelagt på grundlag af egnet studiemateriale, der giver en alsidig belysning af emnet.
4. Studiekredslæreren skal have de fornødne forudsætninger for at virke som leder af kredsen.
5. Undervisningen skal være vederlagsfri.

§ 96. Til en godkendt fritidsundervisning for søfarende ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Den skal være gennemført på grundlag af det godkendte studiemateriale.
2. Den skal være gennemført med mindst 4 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time. Denne betingelse kan, for så vidt angår specialundervisning og forberedelseskursus, fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.
3. Studiekredslæreren skal være lønnet efter de regler, der er fastsat for aftenskolelærere.

§ 97. Staten yder tilskud til fritidsundervisning for søfarende med et beløb, der svarer til udgifterne til studiekredslærerens løn.

§ 98. Undervisningsministeren træffer efter indstilling af Handelsflådens Velfærdsråd beslutning om godkendelse af ansøgninger om fritidsundervisning for søfarende.

§ 99. Rapport vedrørende fritidsundervisningens gennemførelse indsendes, attesteret

af skibsføreren, gennem Handelsflådens Velfærdsråd til undervisningsministeriet.

Kapitel IX

Fritidskonsulenter

§ 100. Til lands- eller landsdelsorganisationer, der virker for fritidsvirksomhed for børn og unge eller fritidsundervisning for voksne, og som for at gennemføre denne virksomhed ansætter fritidskonsulenter, kan der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, ydes statstilskud med indtil 70 pct. af konsulenternes løn i det omfang, denne ikke overstiger slutlønnen for overlærere, i særlige tilfælde skoleinspektører, i folkeskolen.

Kapitel X

Uddannelse af ledere og lærere

§ 101. Til uddannelse af ledere og lærere inden for ungdomsskolen, fritidsvirksomheden for børn og unge samt fritidsundervisningen for voksne kan der ydes statstilskud efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan oprette kursus til uddannelse af de i stk. 1 omhandlede ledere og lærere.

Stk. 3. Der kan ydes særlig støtte til ledere og lærere i tilfælde, hvor deltagelse i uddannelseskursus vil påføre dem særlige indtægts- eller særlige store udgifter.

Kapitel XI

Etablering af lokaler m.v.

§ 102. Til delvis dækning af en større, samlet udgift til undervisningsmateriel i forbindelse med etableringen af et faglokale til ungdomsskolens erhvervsmæssige grunduddannelser kan der ydes et statstilskud på 60 pct.

Stk. 2. Tilskuddet udbetales med $\frac{1}{3}$ årlig i løbet af de første 3 år, lokalet anvendes til den pågældende erhvervsmæssige grunduddannelse.

§ 103. (Ophævet).

§ 104. (Ophævet).

§ 105. Indrettes der af en kommune, for-ening eller stedlig kreds ét eller flere lokaler med henblik på ungdomsskolens fritidsvirksomhed, på fritidsvirksomhed for børn og unge eller på fritidsundervisning for voksne, kan der under forudsætning af, at lokalerne væsentligst stilles til rådighed for de angivne formål, ydes et statstilskud på indtil 50 pct. af den del af de med lokalernes indretning forbundne udgifter, der overstiger 1.000 kr. Tilskuddet kan højst udgøre 25.000 kr. Tilsvarende regler gælder ved nyindretning af ældre lokaler.

Stk. 2. Efter tilsvarende regler kan der ydes statstilskud til opførelse af svømmebassiner, der stilles til rådighed for ungdomsskolen eller fritidsvirksomhed for børn og unge, dog således at tilskuddet højst kan udgøre 50.000 kr.

§ 106. Opføres der af en privat, selvejende institution én eller flere bygninger til fritidsvirksomhed for børn og unge eller til fritidsundervisning for voksne, kan der som hjælp til opførelsen ydes et statslån på følgende betingelser:

1. Institutionens vedtægter skal være godkendt af undervisningsministeren.
2. Planer og tegninger til bygningerne samt driftsbudget for virksomheden skal være godkendt af undervisningsministeren.
3. Institutionen skal selv have tilvejebragt mindst $\frac{1}{2}$ af den værdi, hvoraf statslån beregnes. Under særlige omstændigheder kan undervisningsministeren tillade, at dette beløb tilvejebringes ved lån sikret ved pant efter statslånet. Vilkårene for lånet skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Efter samme regler kan der ydes statslån til køb af ejendomme til brug som i stk. 1 anført.

Stk. 3. Statslånet kan andrage indtil 50 pct. af den anskaffelsestotal, der er godkendt af undervisningsministeren, herunder værdien af grund, inventar og undervisningsmateriel.

Stk. 4. Statslånet er afdragsfrit, men forrentes med 4 pct. p. a. Lånet er uopsigeligt fra statens side, så længe lånevilkårene overholdes, og bygningerne anvendes til det oprindelige formål. Lånet sikres ved tinglyst oprykkende panteret i institutionens ejendom

næst efter lån, der ikke må overstige $\frac{1}{3}$ af den af undervisningsministeren godkendte værdi.

Stk. 5. Foranstående regler finder tilsvarende anvendelse i tilfælde, hvor en kommune eller et forbund af kommuner opfører eller erhverver bygninger til brug for en ungdomsskole.

§ 107. Efter de regler, der er fastsat i § 106, stk. 1 og 4, kan der ydes statslån til nybygninger, større ombygninger eller forbedringer, herunder større anskaffelser af inventar eller undervisningsmateriel, som er nødvendige for at bringe bestående anlæg i tidsvarende stand.

Stk. 2. Statslånet kan andrage indtil 75 pct. af de af undervisningsministeren godkendte udgifter. Sammenlagt med eventuelt tidligere ydede statslån kan lånet dog ikke overstige 50 pct. af værdien af institutionens ejendomme, herunder grund, inventar og undervisningsmateriel, efter foretagelsen af de pågældende foranstaltninger.

§ 108. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indretning i kommunale skolebygninger af lokaler m.v. til brug for ungdomsskolen, fritidsvirksomhed for børn og unge samt fritidsundervisning for voksne.

Kapitel XII

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 108 a. Undervisningsministeren kan bemyndige ministeriets direktorater til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte bestemmelser om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder om at afgørelser ikke skal kunne indbringes for ministeren.

§ 109. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde som en midlertidig ordning fravige lovens bestemmelser i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed inden for lovens område.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til forsøg efter stk. 1.

§ 110. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om begrænsning af deltagerantal på de enkelte former for undervisningshold og om et mindste gennemsnitstal af deltagere som betingelse for oprettelse.

§ 111. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, kan der ydes særligt tilskud til handicappedes deltagelse i fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne.

§ 112. Til 8. hovedskoleklasse og 9. klasse i folkeskolen på Færøerne ydes der et særligt tilskud på 2 kr. pr. time. Udgiften hertil afholdes af statskassen og landskassen med halvdelen af hver, jfr. § 15, stk. 8, i lov om folkeskolen på Færøerne.*)

§ 113. Denne lov træder i kraft den 1. august 1969, § 79 dog først fra den 1. april 1970.

Stk. 2. Lov om ungdomsskoler og aftenskoler m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960, ophæves, § 12, stk. 4 og 5, dog først fra den 1. april 1970.

Stk. 3. De lederstillinger, der er normeret efter § 20, stk. 6, 2. punktum, i lov om ungdomsskoler og aftenskoler m.v., opretholdes for de pågældende indehaveres embedstid. Staten yder tilskud efter reglerne i § 62 i lov om folkeskolen.

Stk. 4. De i henhold til lovbekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960 om ungdomsskoler og aftenskoler m.v. nedsatte ungdomsnævn, ungdomsskoleudvalg og amtsungdomsnævn med tilhørende rådgivende udvalg fungerer indtil udløbet af deres valgperiode.

Stk. 5. Amtskonsulenten for fritidsundervisning lønnes som amtsskolepsykolog efter reglerne i lov om tjenestemandslønninger m.m. og klassificering af tjenstemandsstillinger i staten, folkeskolen og folkekirken. Pension m. v. ydes efter de for tjenstemænd i staten, folkeskolen og folkekirken gældende regler. Staten yder tilskud efter reglerne i § 62 i lov om folkeskolen til konsulentens løn og pension m.v.

§ 114. Loven gælder ikke for Færøerne, jfr. dog § 112, og Grønland. Ved kongelig anordning kan loven bringes til anvendelse på Færøerne med de ændringer, som øernes særlige forhold tilsiger.

Lov nr. 217 af 23. april 1986, der indsætter § 108 a, trådte i kraft den 1. juli 1986.

Lov nr. 273 af 6. juni 1985, der ændrer §§ 31, stk. 1, 32 og 36, stk. 2, og lov nr. 356 af 4. juni 1986, der ændrer §§ 29, 1. pkt. og 36, stk. 1, trådte i kraft den 1. januar 1987.

Undervisningsministeriet, den 24. april 1987

BERTEL HAARDER

/Svend Bruun

*) Tilskuddet ydes ikke længere, da tilskudsbestemmelsen er bortfaldet efter ophævelse af den færøske folkeskolelov af 1962, jf. lov nr. 51 af 14. februar 1979 § 8, stk. 2, og lagtingslov nr. 21 af 22. marts 1979 § 56, stk. 2.

Bilag 2

Undervisnings- og Forskningsministeriets lovbekendtgørelse nr. 437 af 20. juni 1989

Bekendtgørelse af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen bortset fra folkeskolen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v.

Herved bekendtgøres lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen bortset fra folkeskolen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning mv., jf. bekendtgørelse nr. 492 af 25. juli 1986 med de ændringer, der følger af lov nr. 349 af 24. maj 1989.

Afsnit I

Kommunerne uden for København

Kapitel I

Kommunalbestyrelsens funktioner

§ 1. Kommunalbestyrelsen træffer bestemmelse om alle forhold vedrørende virksomhed efter kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v., der ikke er henlagt til andre myndigheder.

Stk. 2. Alle sager vedrørende den i stk. 1 nævnte virksomhed, der er henlagt til henholdsvis ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet eller andre stedlige myndigheder, skal forelægges kommunalbestyrelsen til afgørelse, såfremt de medfører forøgede udgifter for kommunen.

§§ 2-2a. (Ophævet)

§ 3. Kommunalbestyrelsen vedtager kommunens ungdomsskoleplan samt ændringer i den på grundlag af udkast, der er affattet af ungdomsskolenævnet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ungdomsskolevirksomheden i kommunen på grundlag af ungdomsskolenævnets indstilling.

Stk. 3. Ungdomsskoleplaner og fortegnelser over ungdomsskolevirksomheden indsendes til amtsrådet.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter regler om affattelse af ungdomsskoleplaner.

§ 4. (Ophævet)

§ 5. Kommunalbestyrelsen godkender interessegrupper for børn og unge, ungdomsklubber og fritidsundervisning for voksne, jf. dog § 39.

§ 6. Kommunalbestyrelsen påser, at tilskuds-betingelserne for fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne er opfyldt.

§ 7. Kommunalbestyrelsen ansætter ledere og lærere ved den kommunale ungdomsskole.

Stk. 2. Indstilles en ansøger til en stilling i den kommunale ungdomsskole som nr. 1 med alle stemmer af den indstillende myndighed, jf. § 28, stk. 6, skal denne ansøger ansættes, hvis han opfylder de krav, der i øvrigt gælder for ansættelse i stillingen.

Stk. 3. Afskedigelse efter ansøgning, eller ved opnået 70 års alder, af en leder eller lærer fore-

Bilag til f. t. l. om støtte til folkeoplysning

tages af kommunalbestyrelsen. Uansøgt afskedigelse af en fast ansat leder eller lærer foretages af kulturministeren.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved udfærdigelse af opslag af stillinger, ved udøvelse af indstillingsret og ved ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere ved den kommunale ungdomsskole.

Kapitel 2

Tilsynsmyndighederne i kommunerne

§ 8. Ungdomsskolenævnet varetager tilsynet med virksomhed efter kapitel I, jf. kapitel IV, i lov om fritidsundervisning m.v.

Stk. 2. Fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet behandler sager om virksomhed henholdsvis efter kapitel II og kapitel III, jf. kapitel IV, i lov om fritidsundervisning m.v.

§§ 9-10. (Ophævet)

§ 11. I hver kommune oprettes et ungdomsskolenævn, et fritidsnævn og et voksenundervisningsnævn.

Stk. 2. Ungdomsskolenævn består af:

1) 2 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2) 2 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de stedlige organisationer herunder arbejdsmarkedets organisationer - og uddannelsesinstitutioner, der har særlig interesse i ungdomsskolevirksomhed.

3) 1 medlem valgt af og blandt medlemmerne af skolebestyrelserne. jf. folkeskolelovens kapitel 5 a.

Stk. 3. Fritidsnævnet består af:

1) 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2) 3 medlemmer valgt efter følgende regler: Kommunalbestyrelsen indkalder med mindst 14 dages varsel til et møde med deltagelse af 2 repræsentanter for hver af de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de ungdomsklubber, der er godkendt i henhold til lov om fritidsundervisning m.v., de stedlige idrætsforeninger samt initiativtagerne til interessegrupper for børn og unge. Interessegrupper for børn og unge skal inden for de sidste 6 måneder forud for kommunalvalget have opfyldt betingelserne for at få tilskud til virksomhed i henhold til lov om fritidsundervisning m.v. Opnås

der på mødet enighed om valg af 3 medlemmer til nævnet, anses de pågældende for valgt. Opnås der ikke på mødet enighed om valg af medlemmer, vælger kommunalbestyrelsen 3 medlemmer til nævnet på grundlag af de på mødet eller senest 7 dage efter dette fremkomne indstillinger fra de indstillingsberettigede organisationer m.v.

Stk. 4. Hvor forholdene i en kommune taler derfor, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at fritidsnævnet skal bestå af 9 eller 11 medlemmer. I så fald vælges 5 henholdsvis 6 medlemmer af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, medens 4 henholdsvis 5 medlemmer vælges efter reglerne i stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For kommuner, der i medfør af § 64 i lov om kommunernes styrelse har en godkendt magistratsordning, kan kulturministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen fastsætte en særlig ordning med hensyn til fritidsnævnets sammensætning.

Stk. 6. Voksenundervisningsnævnet består af:

1) 1 medlem valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2) 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de organisationer og stedlige kredse, der i sidste valgperiode har drevet fritidsundervisning for voksne.

Stk. 7. For hvert medlem af nævnene udpeges en stedfortræder.

Stk. 8. Hvis ingen organisation eller person, der efter stk. 2-6 kan indstille medlemmer til nævnene, findes i en kommune, eller der ikke fremkommer nogen indstilling, udpeger kommunalbestyrelsen selv disse medlemmer og deres stedfortrædere.

§ 12. En repræsentant for den kommunale forvaltning deltager uden stemmeret i fritidsnævnets og voksenundervisningsnævnets møder.

Stk. 2. Kulturministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang repræsentanter for ledere og lærere i øvrigt deltager i nævnenes møder.

Stk. 3. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om elevrepræsentanternes deltagelse i ungdomsnævnets og voksenundervisningsnævnets møder.

Stk. 4. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af forhandlingerne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Stk. 5. Et af fritidsnævnets medlemmer delta-

ger uden stemmeret i ungdomsskolenævnets møder.

§ 13. Valg til ungdomsskolenævn, fritidsnævn og voksenundervisningsnævn finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg. Nævnene fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg til disse har fundet sted.

§ 14. Personer, der har bopæl i kommunen, har pligt til at modtage valg til de i § 11 anførte nævn.

Stk. 2. Personer, der er fyldt 60 år, har dog ikke pligt til at modtage valg. Den, der har været medlem af et nævn i 2 hele, sammenhængende valgperioder, har ikke pligt til at modtage valg før efter udløbet af de 2 følgende valgperioder.

Stk. 3. Kommunalbetyrelsen træffer endvidere efter begæring beslutning om at fritage den, der på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for valget.

§ 15. Kommunalbestyrelsen træffer efter anmodning fra et medlem beslutning om fritagelse for medlemskab af et nævn, såfremt medlemmet på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for medlemskabet.

Stk. 2. Er der ved et medlems udtræden af et nævn ingen stedfortræder, foretages suppleringsvalg for resten af valgperioden.

Stk. 3. Når et medlem har forfald i mindst 1 måned, indkalder formanden for vedkommende nævn stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i nævnet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede.

§ 16. Nævnene vælger selv deres formand og fastsætter selv deres forretningsorden.

Stk. 2. Nævnene afholder møde så ofte formanden eller 2 af medlemmerne finder det nødvendigt.

Stk. 3. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne samt de ledere, lærerrepræsentanter og eventuelle elevrepræsentanter, der deltager uden stemmeret. Han giver forinden møderne de pågældende

underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet.

Stk. 4. Formanden leder forhandlingerne og afstemninger og drager omsorg for, at beslutningerne indføres i en beslutningsprotokol. Ved hvert mødes slutning underskrives protokollen af mødets deltagere. Enhver af disse er berettiget til kort at få sin afvigende mening indført i beslutningsprotokollen og medtaget ved beslutningens meddelelse til andre myndigheder.

Stk. 5. Formanden drager omsorg for udførelsen af de truffne beslutninger.

§ 17. Nævnene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 2. Beslutningen træffes ved stemme-flertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

§ 18. For deltagelse i nævnenes møder kan der ydes medlemmerne diæter og befordringsgodtgørelse i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse.

§ 19. Udgifterne ved nævnenes virksomhed afholdes af kommunen.

Kapitel 3 Tilsynets funktioner

§§ 20–27. (Ophævet)

Ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og Voksenundervisningsnævnet

§ 27a. Efter samråd mellem ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet udarbejdes der en årlig oversigt over lokaler og udendørsanlæg, der er egnede til ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne. Nævnene afgiver på grundlag heraf indstilling til kommunalbestyrelsen om anvisning af lokaler og anlæg.

§ 27b. Ungdomsskolenævnet udarbejder udkast til kommunens ungdomsskoleplan. Det afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om ungdomsskolevirksomheden i kommunen og om godkendelse af private ungdomsskoler.

§ 28. Ungdomsskolenævnet udarbejder hvert år på grundlag af ungdomsskoleplanen forslag

til ungdomsskolevirksomhed og afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen herom.

Stk. 2. Det sørger for, at der fremsendes tilbud om deltagelse i ungdomsskolevirksomhed.

Stk. 3. Det godkender efter indstilling fra de enkelte ungdomsskolers ledere, hvilke undervisningsmidler de kommunale ungdomsskoler må benytte.

Stk. 4. Det afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om ungdomsskolernes lokalebehov.

Stk. 5. Det kan efter samråd med ungdomsskolernes ledere og lærere stille forslag til kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse og forbedring af lokaler, der anvendes af ungdomsskolerne, og om lokalernes forsyning med materiel og inventar.

Stk. 6. Ungdomsskolenævnet foretager indstilling om ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere ved den kommunale ungdomsskole. Indstillinger om ansættelse skal omfatte 3 af ansøgerne, mellem hvilke valget træffes af den ansættende myndighed, jf. dog § 7, stk. 2.

§ 29. Fritidsnævnet afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om godkendelse af fritidsvirksomhed for børn og unge.

Stk. 2. Det afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om behovet for lokaler og uden-dørsanlæg til fritidsvirksomhed for børn og unge.

Stk. 3. Det afholder mindst 2 gange årligt et møde med repræsentanter for de stedlige initiativtagere til interessegrupper for børn og unge, ungdomsklubber, børne- og ungdomsforeninger samt idrætsforeninger.

Stk. 4. Det kan stille forslag til kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse og forbedring af lokaler, der anvendes til fritidsvirksomhed for børn og unge, og om lokalernes forsyning med materiel og inventar.

§ 30. Voksenundervisningsnævnet afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om godkendelse af fritidsundervisning for voksne.

Stk. 2. Det afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om behovet for lokaler og uden-dørsanlæg til fritidsundervisning for voksne.

Stk. 3. Det kan efter samråd med fritidsundervisningens ledere og lærere stille forslag til kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse og forbedring af lokaler, der anvendes til fritidsundervisning, og om lokalernes forsyning med materiel og inventar.

Stk. 4. Det formidler tilbud om folkeuniversitetsvirksomhed til de interesserede organisationer i kommunen.

§ 31. Fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet skal støtte og fremkalde private bestræbelser på at tilrettelægge og gennemføre fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne samt sørge for, at denne virksomhed samordnes på den mest hensigtsmæssige måde. Såfremt der ikke ad privat vej kan tilbydes sådan virksomhed i tilstrækkeligt omfang, skal nævnene indstille til kommunalbestyrelsen, at der fremsættes kommunale tilbud i fornødent omfang, eventuelt i samarbejde med andre kommuner.

§ 32. Nævnene kan afgive udtalelser og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører virksomhed efter kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v. Nævnene skal afgive erklæring i alle sager om de nævnte spørgsmål, der forelægges dem af kommunalbestyrelsen.

§ 33. (Ophævet)

Kapitel 4

Amtsrådets funktioner

§ 34. Amtsrådet skal efter anmodning fra en kommunalbestyrelse vejlede kommunen i spørgsmål om den virksomhed, der er nævnt i kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v. Amtsrådet kan i forbindelse med sin vejledningsvirksomhed forlange enhver oplysning meddelt af de kommunale skolemyndigheder, som rådet skønner nødvendig for vejledningsvirksomheden.

§ 35. (Ophævet)

§ 36. Amtsrådet udarbejder projekt til opførelse af amtskommunale skoler samt ombygning og udvidelse af bestående skoler.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren kan fastsætte regler om adgang for repræsentanter for lærere, elever og forældre samt for fritidsundervisningen m.v. til at medvirke i forbindelse med behandlingen af skolebyggeprojekter.

§ 37. (Ophævet)

§ 38. Amtsrådet træffer beslutning om indretning af befordringsordninger for andre uddannelsessøgende end elever i folkeskolen. Regler om sådanne befordringsordninger fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren.

§ 39. Amtsrådet godkender ledere og lærere ved fritidsundervisning for voksne.

§ 40. Amtsrådet træffer beslutning om oprettelse af skoler og andre undervisningsinstitutioner m.v. under amtskommunen.

Stk. 2. Det udarbejder en plan for amtskommunens skolevæsen og undervisningsvirksomhed m.v. Planen skal indeholde oplysning om de enkelte skoler og institutioner og deres virksomhed, antallet af leder- og lærerstillinge og disses aflønning samt oplysning om, i hvilket omfang amtskommunen har indgået overenskomst med staten, kommuner, private skoler eller institutioner, eller med en anden amtskommune om den specialundervisning og anden specialpædagogiske bistand, som amtskommunen skal sørge for. Undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Planen indsendes til Undervisnings- og Forskningsministeriet/Kulturministeriet.

Stk. 3. Det ansætter efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren, ledere og lærere ved amtskommunens skole- og undervisningsvæsen. Afskedigelse efter ansøgning, eller ved opnået 70 års alder, af en leder eller lærer foretages af amtsrådet. Uansøgt afskedigelse af en fast ansat leder eller lærer foretages af undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren.

Stk. 4. Tilsynet med amtskommunens skole- og undervisningsvæsen varetages af undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren.

§ 41. Ved hver amtskommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

1) 1 medlem valgt af amtsrådet blandt dets medlemmer. Valget af dette medlem finder sted snarest muligt efter hvert amtsrådsvalg.

2) 2 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren.

3) Rektor.

4) Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dets medlemmer.

5) 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved gymnasieskoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af eleverne være elev på kurset.

6) 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Stk. 2. Skolerådets medlemmer efter stk. 1, nr. 2, vælges af og blandt de personer, der på valgets tidspunkt har forældremyndigheden over elever, der er optaget på skolen, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Der tillægges følgende personer valget og valgbarhed ved valget af medlemmer til skolerådet, hvis de over for skolen fremsætter ønske herom:

1) Personer, der i henhold til lov om social bistand har modtaget en elev, der er optaget på skolen, i døgnpleje, og plejetilladelsen er meddelt senest et år før tidspunktet for valgets afholdelse. Forældremyndighedens indehaver(e) kan ikke samtidig deltage i valget.

2) Den, der har indgået ægteskab med indehaveren af forældremyndigheden over en elev, der er optaget på skolen, hvis denne tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og eleven.

3) Faderen til en elev, der er optaget på skolen, hvis faderskabet er retligt fastslået, og faderen tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og eleven.

Stk. 4. Pligt til at modtage valg efter stk. 1, nr. 1 og 2, har personer, der har bopæl i amtskommunen. Bestemmelserne i § 14, stk. 2 og 3, § 15 og § 18 finder tilsvarende anvendelse for de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte medlemmer. Afgørelser efter § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1 og 4, træffes af amtsrådet.

Stk. 5. De i stk. 1, nr. 4-6, nævnte medlemmer vælges for et skoleår ad gangen, og der vælges tillige en stedfortræder.

Stk. 6. Når et medlem er forhindret i at deltage i det konstituerende møde i skolerådet, indkaldes stedfortræderen til at deltage i mødet.

Stk. 7. Skolerådet vælger selv sin formand og fastsætter selv sin forretningsorden. Det afholder møde, så ofte formanden eller 3 medlemmer finder det fornødent. I øvrigt finder bestemmelserne i § 16, stk. 4 og 5, og § 17 tilsvarende anvendelse på skolerådene.

Stk. 8. Udgifterne ved skolerådets virksomhed afholdes af amtskommunen.

§ 42. Skolerådet formidler sammen med lærerrådet et samarbejde mellem skole og hjem og sørger for et oplysningsarbejde blandt skolens forældre, der tager sigte på en forståelse af elevens situation i skolen.

Stk. 2. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 3. Det godkender efter indstilling fra lærerrådet den ugentlige arbejdsplan.

Stk. 4. Det kan stille forslag til amtsrådet om tilvejebringelse og forbedring af skolelokalerne samt om disses forsyning med materiel og inventar.

Stk. 5. Det medvirker ved behandlingen af amtskommunale skolebyggesager i overensstemmelse med de regler, der fastsættes i henhold til § 36, stk. 2.

Stk. 6. Det kan fremsætte forslag til den del af amtskommunens budget, der vedrører den pågældende skole. Efter anmodning fra skolerådet skal amtsrådet lade dette træffe beslutning om anvendelsen af dele af budgettet, der vedrører skolen, efter nærmere af amtsrådet fastsatte retningslinier. Skolerådet afgiver i forbindelse med den årlige budgetbehandling indstilling om størrelsen af bevillinger, der er omfattet af en sådan ordning.

Stk. 7. Det udfærdiger ordensregler for skolen.

Stk. 8. Sager vedrørende enkelte elever kan kun behandles i skolerådet, hvis den pågældende elev er indforstået hermed.

Stk. 9. Skolerådet kan afgive udtalelser og stille forslag til amtsrådet om alle spørgsmål, der vedrører skolen. Det skal afgive erklæring i alle sager vedrørende skolen, der forelægges det af amtsrådet.

§ 43. Amtsrådet fastsætter lønningsancienniteten for ledere og lærere, der er ansat ved kommunale undervisningsinstitutioner, herunder ungdomsskoler og ungdomskostskoler, i amtsråds kredsen, efter regler, der fastsættes af kulturministeren.

§ 44. (Ophævet)

§ 45. Statens tilskud til kommunernes skolevæsen, den i lov om fritidsundervisning m.v. omhandlede virksomhed samt til amtskommunens skole- og undervisningsvæsen udbetales gennem amtsrådet.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren fastsætter nærmere reg-

ler om udbetaling af tilskud efter stk. 1. Undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren kan endvidere bestemme, at statens tilskud til anden undervisningsvirksomhed udbetales gennem amtsrådet.

§ 46. (Ophævet)

§ 47. Sager vedrørende fritidsundervisningen m.v., der forelægges kulturministeren, indsendes gennem amtsrådet, der kan afgive en udtalelse i sagen. Rådet skal endvidere afgive erklæring i alle sager om de nævnte spørgsmål, der forelægges det af kulturministeren.

§ 48. (Ophævet)

§ 49. Amtsrådet sørger for, at der på grundlag af indberetninger fra kommunalbestyrelserne tilvejebringes de oplysninger om fritidsundervisning m.v., som er nødvendige for amtsrådets og Undervisnings- og Forskningsministeriets/Kulturministeriets budgetterings- og planlægningsopgaver m.v. § 34, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Amtsrådet tilvejebringer tilsvarende oplysninger om amtskommunens skole- og undervisningsvirksomhed.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om tilvejebringelsen af de nævnte oplysninger.

Kapitel 5

Amtskonsulenten for fritidsundervisning

§ 50. For hver amtsråds kreds ansætter amtsrådet en amtskonsulent for fritidsundervisning. Hvor særlige forhold taler derfor, kan kulturministeren tillade, at, bestemmelsen i 1. pkt. fraviges.

§ 51. (Ophævet)

§ 52. Amtskonsulenten for fritidsundervisning er amtsrådets pædagogiske rådgiver med hensyn til al virksomhed, der etableres i henhold til kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v. Rådet skal indhente udtalelse fra ham i alle sager, der er af væsentlig betydning for den i loven omhandlede virksomhed.

Stk. 2. Amtskonsulenten for fritidsundervisning er efter amtsrådets nærmere bestemmelse vejledende og rådgivende for de i amtsråd-

skredsen etablerede ungdomsskoler, ungdomskostskoler og ungdomsklubber samt for øvrige fritidsforanstaltninger i henhold til lovens kapitel I-IV.

§§ 53–54. (Ophævet)

§ 55. Amdsrådet kan antage fornøden faglig medhjælp for amtskonsulenten for fritidsundervisning.

§ 56. (Ophævet)

Kapitel 6 *Ledere og lærerråd* *Ledere*

§ 57. Ved hver selvstændig kommunal ungdomsskole og ved hver kommunal eller amtskommunal gymnasieskole eller anden undervisningsinstitution med flere fast ansatte lærere ansættes en leder.

Stk. 2. Lederen af en gymnasieskole og et kursus til højere forberedelseseksamen benævnes rektor. Lederen af en kommunal ungdomsskole benævnes ungdomsskoleinspektør. Lederen af en ungdomskostskole benævnes ungdomsskoleforstander.

Stk. 3. Lederen har såvel den administrative som den pædagogiske ledelse af vedkommende skoles eller institutions virksomhed.

§§ 58–59. (Ophævet)

Lærerråd ved amtskommunale gymnasieskoler

§ 60. Ved hver amtskommunal gymnasieskole dannes et lærerråd.

Stk. 2. Lærerrådet består af rektor og de ved skolen fast ansatte lærere.

Stk. 3. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang personer, der i øvrigt varetager undervisning eller andre pædagogiske arbejdsopgaver ved en gymnasieskole, er medlemmer af lærerrådet.

Stk. 4. Lærerrådet vælger selv sin formand og fastsætter selv sin forretningsorden. Lærerrådet kan nedsætte forretningsudvalg, der, efter regler fastsat i forretningsordenen, afgiver erklæring på lærerrådets vegne.

§§ 61–62. (Ophævet)

§ 63. Lærerrådet kan afgive udtalelse og stille forslag om alle spørgsmål, der vedrører den pågældende gymnasieskole. Det skal afgive erklæring i alle sager om de nævnte spørgsmål, der forelægges det af skolerådet eller amtsrådet. Lærerrådets erklæring og forslag fremsendes gennem rektor med en udtalelse fra denne.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om lærerrådets virksomhed.

§ 64. Udgifterne ved lærerrådets virksomhed afholdes af amtskommunen efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren.

Kapitel 7 *Klageadgang*

§ 65. Klage over afgørelser, der er truffet af de kommunale skolemyndigheder vedrørende virksomhed efter kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v., kan, medmindre andet er fastsat ved eller i henhold til lov, inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for amtsrådet af de myndigheder, organisationer eller personer, som afgørelsen angår. Amdsrådets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Kulturministeren kan dog fastsætte regler om, at visse afgørelser kan indbringes for ministeren.

Stk. 2. Klage over amtsrådets afgørelser i øvrigt kan, medmindre andet er fastsat ved eller i henhold til lov, inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren af de myndigheder, organisationer eller personer, som afgørelsen angår.

Kapitel 8 *Frederiksberg Kommune*

§ 66. For Frederiksberg Kommune udøver undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren de funktioner, der er nævnt i § 34, § 43 og § 65, stk. 1. Kommunalbestyrelsen udøver den i § 39 nævnte funktion.

Stk. 2. Statens tilskud til kommunens skolevæsen og til den i lov om fritidsundervisning m.v. omhandlede virksomhed i kommunen udbetales ved amtsrådets foranstaltning efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren/kulturministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen sørger for, at de i § 49 omhandlede oplysninger tilvejebringes og meddeles Undervisnings- og Forskningsministeriet/Kulturministeriet.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 41, § 42, § 57 og § 60 finder tilsvarende anvendelse ved Frederiksberg Kommunes gymnasieskoler. Kommunalbestyrelsen træder dog i amtsrådets sted ved varetagelsen af de funktioner, der er henlagt til amtsrådet.

Afsnit II

Københavns Kommune

Kapitel 9

Kommunalbestyrelsen

§ 67. Kommunalbestyrelsen i København varetager den overordnede ledelse af og overtilsynet med Københavns Kommunes skolevæsen samt virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. og træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenets økonomi.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen ansætter og afskediger tjenestemænd i kommunens skolevæsen og ved kommunale ungdomsskoler efter reglerne i vedtægt for Københavns Kommunes tjenestemænd.

§ 68-72. (Ophævet)

Skoleråd

§ 72a. Ved hver kommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

- 1) 1 medlem valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer. Valget af dette medlem finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg.
- 2) 2 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af kommunalbestyrelsen. Bestemmelserne i § 41, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse ved valget af disse medlemmer.
- 3) Rektor.
- 4) Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dets medlemmer.
- 5) 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved skoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af disse være elev på dette kursus.
- 6) 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 4-6, nævnte medlemmer vælges for et skoleår ad gangen. For hvert medlem vælges tillige en stedfortræder.

Stk. 3. Skolerådet vælger selv sin formand og fastsætter selv sin forretningsorden. Det afholder møde, så ofte formanden eller 3 medlemmer finder det fornødent. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne. I øvrigt finder bestemmelserne i § 76a, stk. 4-7, tilsvarende anvendelse på skoleråd ved Københavns kommunes gymnasieskoler.

§ 72b. Skolerådet formidler sammen med lærerrådet et samarbejde mellem skole og hjem og sørger for et oplysningsarbejde blandt skolens forældre, der tager sigte på en forståelse af elevens situation i skolen.

Stk. 2. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 3. Det godkender efter indstilling fra lærerrådet den egentlige arbejdsplan.

Stk. 4. Det kan stille forslag til kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse og forbedring af skolelokalerne samt om disses forsyning med materiel og inventar.

Stk. 5. Det medvirker ved behandlingen af skolebyggesager.

Stk. 6. Det kan fremsætte forslag til den del af kommunens budget, der vedrører den pågældende skole. Efter anmodning fra skolerådet skal kommunalbestyrelsen lade dette træffe beslutning om anvendelsen af dele af budgettet, der vedrører skolen, efter nærmere af kommunalbestyrelsen fastsatte retningslinier. Skolerådet afgiver i forbindelse med den årlige budgetbehandling indstilling om størrelsen af bevilgninger, der er omfattet af en sådan ordning.

Stk. 7. Det udfærdiger ordensregler for skolen.

Stk. 8. Sager vedrørende enkelte elever kan kun behandles i skolerådet, hvis den pågældende elev er indforstået hermed.

Stk. 9. Skolerådet kan afgive udtalelser og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører skolen. Det skal afgive erklæring i alle sager vedrørende skolen, der forelægges det af kommunalbestyrelsen.

Skoleledere og lærerråd

§ 73. Den enkelte skoles leder har såvel den administrative som den pædagogiske ledelse af skolens virksomhed.

Stk. 2. Ved hver kommunal gymnasieskole dannes et lærerråd, der består af skolens pædagogiske personale. Lærerrådet vælger selv sin formand og fastsætter selv sin forretningsorden. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler om lærerrådets medlemskreds.

Stk. 3. Lærerrådet skal afgive erklæring i alle sager vedrørende skolen, der forelægges det af kommunalbestyrelsen, skolens rektor eller formanden. Det kan afgive udtalelser og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter ved et regulativ de nærmere regler for lærerrådets virksomhed.

§ 74. (Ophævet)

Ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet

§ 75. I Københavns Kommune oprettes et ungdomsskolenævn, et fritidsnævn og et voksenundervisningsnævn.

Stk. 2. Ungdomsskolenævnet består af:

1) 2 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

2) 2 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de stedlige organisationer – herunder arbejdsmarkedets organisationer – og uddannelsesinstitutioner, der har særlig interesse i ungdomsskolevirksomhed.

3) 1 medlem valgt af og blandt medlemmer af skolebestyrelserne, jf. folkeskolelovens kap. 5a, efter regler fastsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 27a, 27b og 28 gælder også for ungdomsskolenævnet i København.

Stk. 4. Fritidsnævnet består af:

1) Den borgmester, under hvem fritidsvirksomhed for børn og unge er henlagt, der er nævnets formand.

2) 5 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

3) 5 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de ungdomsklubber, der er godkendt i henhold til lov om fritidsundervisning m.v., de stedlige idrætsforeninger samt initiativtagere til interessegrupper for børn og unge. Interessegrupper for børn og unge skal inden for de sidste 6 måneder forud for kommunalvalget have

opfyldt betingelserne for at få tilskud til virksomhed i henhold til lov om fritidsundervisning m.v. Kommunalbestyrelsen fastsætter nærmere regler om valg af disse medlemmer.

Stk. 5. Bestemmelserne i § 27a, § 29 og § 31 gælder også for fritidsnævnet i København.

Stk. 6. Voksenundervisningsnævnet består af:

1) Den borgmester, under hvem fritidsundervisning for voksne er henlagt, der er nævnets formand.

2) 1 medlem valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

3) 3 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de organisationer og stedlige kredse, der i sidste valgperiode har drevet fritidsundervisning for voksne.

Stk. 7. Bestemmelserne i § 27a, § 30 og § 31 gælder også for voksenundervisningsnævnet i København.

Stk. 8. For hvert medlem af nævnene udpeges en stedfortræder.

Stk. 9. Hvis ingen organisation eller person, der efter stk. 2, 4 og 6 kan indstille medlemmer til nævnene, findes i kommunen, eller der ikke fremkommer nogen indstilling, udpeger kommunalbestyrelsen selv disse medlemmer og deres stedfortrædere.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen fastsætter regler om elevrepræsentanters deltagelse i ungdomsskolenævnets og voksenundervisningsnævnets møder.

Fælles bestemmelser

§ 76. Enhver, der er valgbar til skolerådene efter § 72a, stk. 1, nr. 1 og 2, ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet eller voksenundervisningsnævnet, har pligt til at modtage valg, medmindre den valgte er fyldt 60 år. Den, der har været medlem af et skoleråd efter § 72a, stk. 1, nr. 1 og 2, ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet eller voksenundervisningsnævnet i 2 hele, sammenhængende valgperioder, har ikke pligt til at modtage valg før efter udløbet af de 2 følgende valgperioder. Kommunalbestyrelsen træffer endvidere efter begæring, beslutning om at fritage den, der på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for valget.

Stk. 2. Medlemmer af ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet, voksenundervisningsnævnet eller medlemmer af skoleråd valgt efter § 72a, stk.

1, nr. 1 og 2, kan anmode kommunalbestyrelsen om fritagelse for medlemskabet. § 76, stk. 1, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Er der ved et medlems udtræden af et skoleråd, jf. § 72a, stk. 1, nr. 1 og 2, eller vedkommende nævn ingen stedfortræder, foretages suppleringsvalg for resten af valgperioden.

Stk. 4. Når et medlem af et skoleråd er forhindret i at deltage i det konstituerende møde, indkaldes stedfortræderen.

Stk. 5. Når et medlem har forfald i mindst 1 måned, indkalder formanden for vedkommende nævn stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i nævnet. Det samme gælder de i § 72 a, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte medlemmer af et skoleråd.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede.

§ 76a. Ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet vælger selv deres formand og fastsætter selv deres forretningsorden, jf. dog § 75, stk. 4 og 6.

Stk. 2. Nævnene afholder møde, så ofte formanden eller 2 medlemmer, for fritidsnævnets vedkommende dog 3 medlemmer, finder det for nødvendigt.

Stk. 3. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne samt de ledere, lærerrepræsentanter og eventuelle elevrepræsentanter, der deltager uden stemmeret. Han giver forinden møderne de pågældende underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet.

Stk. 4. Formanden leder forhandlingerne og afstemningerne og drager omsorg for, at beslutningerne indføres i en beslutningsprotokol. Ved hvert mødes slutning underskrives protokollen af mødets deltagere. Enhver af disse er berettiget til kort at få sin afvigende mening indført i beslutningsprotokollen og medtaget ved beslutningens meddelelse til andre myndigheder.

Stk. 5. Formanden drager omsorg for udførelsen af de truffne beslutninger.

Stk. 6. Nævnene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 7. Beslutningerne træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

§ 76b. Kommunalbestyrelsen fastsætter særlige regler med hensyn til styrelsen af de kom-

munale gymnasieskoler i København, hvortil der er knyttet en folkeskoleafdeling.

§ 77. Statens tilskud til Københavns Kommunes skolevæsen og til den i lov om fritidsundervisning m.v. omhandlede virksomhed i kommunen udbetales ved Undervisnings- og Forskningsministeriets/Kulturministeriets foranstaltning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for, at de i § 49 omhandlede oplysninger tilvejebringes og meddeles Undervisnings- og Forskningsministeriet/Kulturministeriet.

Afsnit III

Forskellige bestemmelser

Kapitel 10

Særlige bestemmelser

§ 78. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om lærerforsamlingens organisation og virksomhed ved kommunale og amtskommunale gymnasieskoler.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om oprettelse af organer til varetagelse af spørgsmål af fælles interesse for rektor, lærere og elever ved kommunale og amtskommunale gymnasieskoler.

§ 78a. (Ophævet)

§ 78b. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om lærerrådets sammensætning og virksomhed ved skoler og undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren kan endvidere fastsætte regler om oprettelse af organer, der skal formidle et samarbejde mellem skole (institution) og hjem ved de i stk. 1 nævnte skoler og institutioner.

§ 78c. (Ophævet)

§ 79. De i denne lov omhandlede valg eller indstillinger, ved hvilke der skal vælges, henholdsvis indstilles, mere end én person, foretages efter reglerne for forholdstalsvalg, når dette forlanges af nogen af de stemmeberettigede.

§ 80. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler vedrørende kommu-

nernes og amtskommunernes planlægning inden for undervisningsområdet.

§ 80a. Undervisnings- og forskningsministeren kan tillade, at en gymnasieskoles ledelsesform som en forsøgsrættig ordning afviger fra bestemmelserne i denne lov. Forslag herom udarbejdes af skolens lærerråd.

§ 80b. Ved hver kommunal ungdomsskole og ved hver kommunal eller amtskommunal gymnasieskole danner eleverne et elevråd til varetagelse af deres interesser over for skolen og de kommunale eller amtskommunale skolemynigheder.

§ 81. Kulturministeren kan bemyndige ministeriets direktorater til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte bestemmelser om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen efter stk. 1, herunder om at afgørelser ikke skal kunne indbringes for ministeren.

Kapitel 11

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m. v.

§ 82. Loven træder i kraft den 1. april 1970.

Stk. 2. Lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 73 af 22. februar 1962, ophæves.

§ 83. (Overgangsbestemmelse, udeladt)

§ 84. (Overgangsbestemmelse, udeladt)

§ 85. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

I lov nr. 216 af 23. april 1986 bestemmes i § 2, at loven træder i kraft den 1. august 1986.

I lov nr. 358 af 4. juni 1986 bestemmes i § 2, at loven træder i kraft den 1. august 1986.

Lov nr. 349 af 24. maj 1989 indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1989 og har virkning fra den 1. januar 1990, jf. dog § 2, stk. 2, i lov om ændring af lov om folkeskolen.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren og kulturministeren bemyndiges til at fastsætte overgangsregler.

Undervisnings- og forskningsministeriet, den 20. juni 1989

BERTEL HAARDER

/ Kirsten Krogstrup